

Aanvraag Vangnetuitkering Participatiewet over 2022¹

Versie: basisverzoek

Wat is een vangnetuitkering?

Gemeenten ontvangen op grond van de Participatiewet budget voor bijstandsuitkeringen en loonkostensubsidies. Dit budget wordt ook wel het BUIG-budget genoemd. Gemeenten die een tekort hebben kunnen in aanmerking komen voor een vangnetuitkering. De voorwaarden op hoofdlijnen:

- het tekort is groter dan een bepaalde toegangsdrempel;
- het college verklaart maatregelen te hebben getroffen om te komen tot tekortreductie;
- het college geeft een toelichting op deze verklaring;
- de gemeenteraad stemt in met de verklaring van het college.

Bekostiging door en verantwoording aan andere gemeenten

Met de verklaring verantwoordt u zich als college niet alleen naar de gemeenteraad, maar ook naar andere gemeenten. Deze gemeenten dragen financieel bij aan de vangnetuitkering waarop uw gemeente een beroep doet. Het gaat dus om solidariteit tussen gemeenten. De vangnetuitkeringen worden bekostigd uit het macrobudget (voor alle gemeenten) van twee jaar na het tekortjaar. Daarom moet het college inzicht geven in de maatregelen die het heeft getroffen om het tekort te reduceren.

Wat wordt verwacht van het college en de gemeenteraad?

Bij het indienen van het verzoek moet het college verklaren dat het maatregelen heeft getroffen om tot tekortreductie te komen. Deze verklaring moet de instemming hebben van de gemeenteraad. Ook moet deze verklaring worden toegelicht, zoals gevraagd in het aanvraagformulier (op het formulier de onderdelen A, B en C).

Wat is de autonome rol van de gemeenteraad t.a.v. de vangnetuitkering?

Het college vraagt de gemeenteraad om in te stemmen met de verklaring van het college. Met deze instemming bevestigt de gemeenteraad dat het college inzicht heeft gegeven in de maatregelen die zijn getroffen om het tekort te reduceren. De gemeenteraad moet in staat worden gesteld om de verklaring van het college adequaat te kunnen beoordelen. Het gaat hierbij dus om een gelijkwaardige informatiepositie van de gemeenteraad ten opzichte van het college. Daarom moet het college een samenvatting van de verklaring maken. De toetsingscommissie heeft een checklist voor raadsleden gemaakt, waarmee raadsleden de verklaring inhoudelijk kunnen controleren. Deze checklist wordt tezamen met andere informatie door VNG aangeboden op de website van VNG, zie link website VNG pagina raadsleden.

¹ Versie aanvraagformulier d.d. 5 oktober 2021

Op welke wijze is de gemeenteraad geïnformeerd door het college?

Een belangrijke veronderstelling bij het vangnet is dat gemeenteraad en college regelmatig in gesprek zijn over ontwikkelingen in het bijstandsvolume (bijv. middels kwartaalrapportages). Op dit niveau wordt inhoudelijk gesproken over maatregelen (beleid en uitvoering) om eventuele tekorten te reduceren.

Het college wordt verzocht te beschrijven op welke wijze de gemeenteraad is betrokken vanaf het moment dat het tekort door het college wordt gesignaleerd tot en met het treffen van de maatregelen en de monitoring daarvan. Dit onderdeel is opgenomen na de samenvatting.

Wat mag de gemeenteraad van het college verwachten?

- Het college en de gemeenteraad moeten een gelijkwaardige informatiepositie hebben, daarom maakt het college een samenvatting van de toelichting.
- Het college beschrijft op welke wijze de gemeenteraad is betrokken vanaf het moment dat het tekort door het college wordt gesignaleerd tot en met het treffen van de maatregelen en de monitoring daarvan.
- Onderdeel A: Het college geeft de gemeenteraad via een analyse inzicht in de oorzaken van het tekort op de gebundelde uitkering (ook wel BUIG genoemd). Deze analyse kan zowel kwantitatieve als kwalitatieve elementen bevatten.
- Onderdeel B: Het college geeft de gemeenteraad inzicht in de (interne en externe) maatregelen, met een kwantitatieve en kwalitatieve toelichting waarom die naar verwachting leiden tot een reductie van het tekort.
- Onderdeel C: Het college geeft de gemeenteraad inzicht in welke mate (interne en externe) maatregelen beogen bij te dragen aan het (verder) reduceren van het tekort.
- Het college geeft de gemeenteraad inzicht in de planning en control-cyclus ten aanzien van het vangnet.

Bovenstaande informatie staat ook [op de website van de VNG](#)².

Op welke wijze wordt de gemeenteraad gefaciliteerd?

De toetsingscommissie heeft een checklist gemaakt voor gemeenteraadsleden. Het is een handzaam lijstje vragen en aandachtspunten. Raadsleden kunnen dit lijstje gebruiken bij het beoordelen van de vangnetaanvraag van het college. Deze checklist is opgesteld in samenwerking met raadsleden uit verschillende gemeenten en de Nederlandse Vereniging voor Raadsleden. De [checklist](#) staat samen met andere informatie op de website van de VNG.

De gemeenteraad heeft de mogelijkheid om in de aanvraag vangnetuitkering zijn opvattingen te geven over de verklaring van het college (in de verklaring staan de oorzaken van het tekort, de maatregelen om het tekort te reduceren, etc.). In het formulier zal op hoofdlijnen het proces worden beschreven hoe de gemeenteraad betrokken is. Dit is vanaf het moment van signalering van het tekort en het daaropvolgend proces van treffen van maatregelen waar de raad bij betrokken is voordat de raad instemt met de verklaring van het college. De voorzitter van de gemeenteraad en de

² [Vangnetuitkering Participatiewet: informatie voor raadsleden](#) | VNG

griffier tekenen voor de juistheid hiervan en worden in de gelegenheid gesteld om dit overzicht aan te vullen.

Hoe verloopt de aanvraagprocedure?

Het college dient het aanvraagformulier in bij de onafhankelijke Toetsingscommissie vangnet Participatiewet. De commissie moet de aanvraag uiterlijk op 15 augustus 2023 hebben ontvangen. De aanvraag dient met behulp van dit, door de minister vastgestelde aanvraagformulier, voor instemming aan de raad te worden voorgelegd en wordt naar ondertekening aangeboden aan de commissie via de website.

De Toetsingscommissie beoordeelt de aanvraag procedureel. Dit betekent dat wordt beoordeeld of het college en de gemeenteraad een aantal processtappen hebben doorlopen: het tekort is groter dan de drempelwaarde; het college heeft in de verklaring toegelicht dat maatregelen zijn getroffen om het tekort te reduceren en de gemeenteraad heeft ingestemd met de verklaring. De commissie geeft dus geen inhoudelijk oordeel over de aanvraag. Vervolgens adviseert deze commissie de Minister. Deze adviezen worden in beginsel overgenomen.

Gemeenten die interesse hebben in de maatregelen van andere gemeenten, kunnen terecht op de website van het vangnet. Hier zijn alle aanvragen gepubliceerd en gerubriceerd naar type maatregel, omvang van de gemeente en omvang van het tekort.

Aan het eind van het aanvraagformulier is een uitgebreide toelichting per vraag opgenomen voor de ambtelijke ondersteuning van het college. Voor een verdere toelichting op dit formulier wordt verwezen naar de informatie op de website:

<https://www.toetsingscommissievp.nl/vangnetuitkering-2022>

1. Verklaring college bij een basisverzoek

Dit gedeelte bestaat de volgende onderdelen:

- Samenvatting van de verklaring
- De beschrijving van de wijze waarop de gemeenteraad is geïnformeerd door het college
- A. Analyse van de oorzaken van het tekort
- B. Getroffen maatregelen om het tekort te reduceren
- C. Beoogde effect van de genoemde maatregelen
- D. Ondertekening door het college

Samenvatting van de verklaring van het college

De verklaring van het college bestaat uit vier subonderdelen: A) analyse van de oorzaken van het tekort, B) getroffen interne en externe maatregelen om het tekort verder te reduceren, C) beoogd effect van de genoemde maatregelen & D) ondertekening door het college.

Het college geeft hieronder een samenvatting van onderdeel A, B en C. Dat geeft de gemeenteraad een kernachtig overzicht, op basis waarvan het raadslid kan vaststellen waarmee hij instemt voordat hij ondertekent. Voor het gemeenteraadslid dat zich wil verdiepen in de verklaring van het college, wordt verwezen naar onderdelen A, B, C en D van het aanvraagformulier.

Richtlijn voor de omvang van de samenvatting van de drie onderdelen is in **totaal maximaal twee A4**.

Het ligt voor de hand dat een gemeenteraadslid de antwoorden op de checklist (zie achteraan dit formulier) terug kan vinden in de samenvatting.

A. Samenvatting onderdeel analyse van de oorzaken van het tekort

Samenvatting te kort

Negatieve bijstelling BUIG budget

Het definitieve budget 2022 voor bijstand en Loonkostensubsidie is lager dan het voorlopige budget 2022. Door deze bijstelling naar beneden (van 5.258.943 euro naar 4.903.565 euro) is er een tekort ontstaan van 470.280 euro voor Castricum.

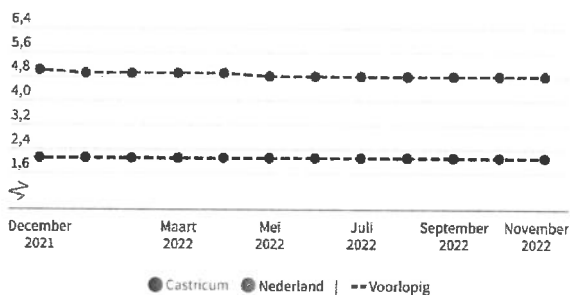
	voorlopig buigbudget	definitief buigbudget	Vershil voorlopig - definitief	lasten in SiSa	Baten in SiSa	verschil definitief budget - werkelijk
2018	4.389.476,93	4.615.723,00	226.246,07	5.246.389,00	129.476,00	-501.190,00
2019	4.913.892,00	4.795.801,97	-118.090,03	5.026.842,00	202.329,00	-28.711,03
2020	4.867.549,00	5.048.986,00	181.437,00	4.937.900,00	181.570,00	282.656,00
2021	5.138.826,00	5.042.770,50	-96.055,50	5.344.949,00	69.748,00	-232.429,50
2022*	5.258.943,00	4.903.565,00	-355.378,00	5.528.684,00	154.819,00	-470.280,00
2023	5.137.989,00	--	--	--	--	--

* Voor 2022 is de definitieve SiSa nog niet vastgesteld. Lasten/baten in SiSa betreffen hier de gecommuniceerde Beeld van de Uitvoering cijfers

Door deze bijstelling is Castricum nu genoodzaakt tot het aanvragen van de vangnetuitkering. Deze negatieve bijstelling is eerst in Q4 2022 bekend gemaakt waardoor er in het jaar 2022 geen mitigerende maatregelen meer zijn getroffen. Het klantenbestand is in 2022 redelijk stabiel gebleven ten opzichte van voorgaande jaren met rond de 340-350 inwoners met een bijstandsuitkering. In vergelijking met landelijke cijfers heeft Castricum procentueel gezien minder uitkeringsgerechtigden. Castricum doet ten oprichte van het landelijk gemiddelde goed om inwoners uit de bijstand te houden. We zien wel dat er verhoudingsgewijs weinig re-integratie trajecten worden ingezet. Met de maatregelen van Zaffier zal hier meer focus op komen te liggen.

Huishoudens met bijstandsuitkeringen

% t.o.v. totaal huishoudens

CBS | Dec 2021 - Nov 2022

Nadelig verdeelmodel BUIG

Een oorzaak van het tekort heeft ook te maken met de nadelige uitwerking van het verdeelmodel van de BUIG. Gemeenten met een tekort of overschot op het BUIG-budget verschillen op objectieve factoren van elkaar. Dat betekent dat er factoren zijn die de uitkomsten van het verdeelmodel voor een aantal gemeenten nadelig beïnvloeden zonder dat zij daar iets aan kunnen doen. Castricum is een gemeente die nadeel ondervindt van deze systematiek.

Coronacrisis

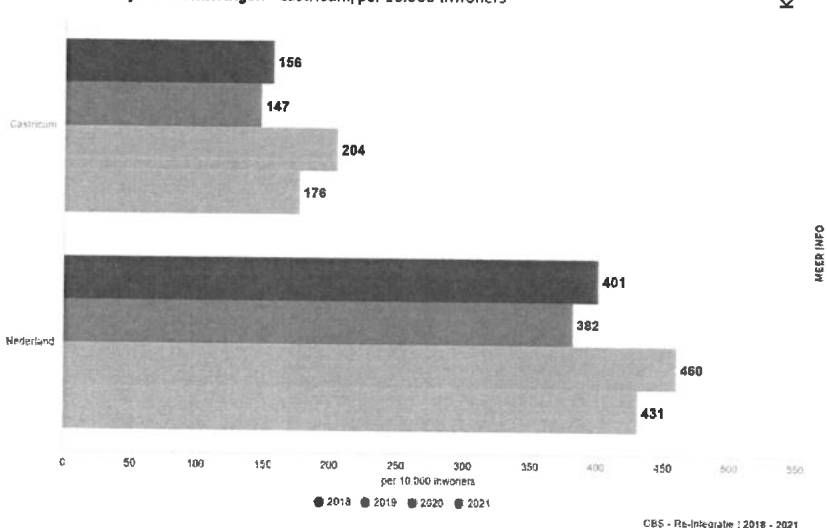
De ondersteuning en werkmogelijkheden voor mensen met een arbeidsbeperking zijn van maart 2020 tot maart 2022 belemmerd door de coronacrisis. Er golden aanhoudende beperkingen in de dienstverlening en ondersteuning vanwege de maatregelen om besmettingsrisico's te reduceren (richtlijnen RIVM). Veel re-integratietrajecten zijn aanvankelijk stopgezet vanwege de RIVM maatregelen en een deel van de doelgroep durfde vanwege een kwetsbare gezondheid sowieso niet

aan het werk. Dit geldt met name op het terrein van re-integratie/trajecten, sociaal medische beoordelingen en naleving. Met name mensen met een arbeidsbeperking verloren vaardigheden omdat er niet voldoende kon worden ingezet op het arbeidsfit(ter) worden (scholing en cursussen) en de afstand tot de arbeidsmarkt groeide daardoor verder. Gevolg is ook dat consulenten de behoeften van hun cliënten steeds minder goed in beeld hadden.

Analyse bijstandspopulatie

De afgelopen jaren zijn er geen schommelingen in de omvang van de bijstandspopulatie. De in- en uitstroom in de bijstand is de afgelopen 3 jaar getalsmatig stabiel te noemen. Inwoners die bemiddelbaar zijn naar werk komen de uitkering in maar worden ook weer snel doorbemiddeld naar werk. In de eerste 6 tot 12 maanden dat iemand een bijstandsuitkering ontvangt, vindt de meeste beweging plaats in de inkomens- en arbeidsmarktpositie. De stabiele lijn is te verklaren doordat het grootste deel van de bijstandsgerechtigden langdurig een uitkering ontvangt.

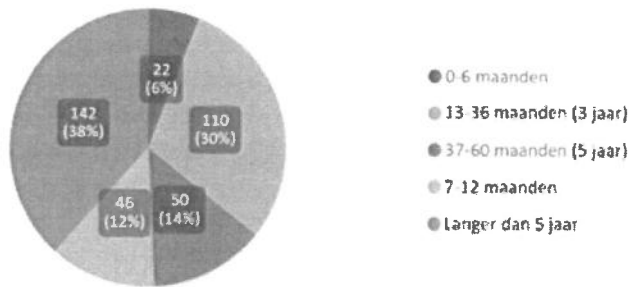
Personen met bijstandsuitkeringen - Castricum, per 10.000 inwoners

Zittend bestand

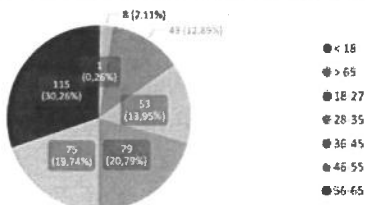
De bijstandspopulatie van Castricum heeft een dusdanige afstand tot de arbeidsmarkt, dat deze niet, of in mindere mate, heeft kunnen profiteren van de overvloed aan vacatures van de afgelopen tijd. Het wordt steeds moeilijker om bijstandsgerechtigden uitkeringsonafhankelijk te maken. Ondanks de beschikbaarheid van een groot aantal vacatures enerzijds, en een grotere groep bijstandsgerechtigden anderzijds, is een match nog niet zomaar gemaakt. Dit heeft te maken met het feit dat er een gat zit tussen de gevraagde vaardigheden en competenties op de arbeidsmarkt en de vaardigheden en competenties waar de bijstandsgerechtigde over beschikt. Hoe langer iemand in de uitkering zit, hoe groter het gat wordt. Dat zien we ook terug in onze cijfers. Van de uitkeringsgerechtigden zit 18% korter dan een jaar in de uitkering en bijna de helft van de uitkeringsgerechtigden zit langer dan 5 jaar in de uitkering.

Verblijfsduur

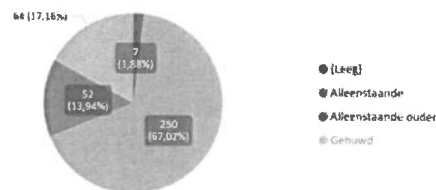

Bij de uitstroom was te zien dat het mensen van boven de 45 jaar relatief minder vaak lukte om uit de bijstand te komen dan andere leeftijdscategorieën. Bijna de helft van het uitkeringsbestand bevindt zich in de categorie 46-65 jaar.

Leeftijd

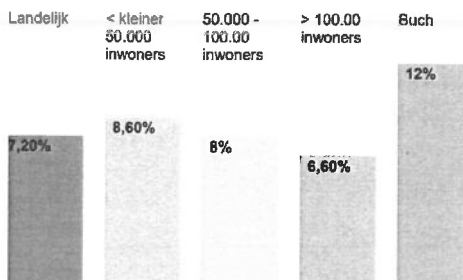
Leeftijd

Daarnaast wordt de doelgroep die in de bijstand instroomt steeds kwetsbaarder. Dit heeft te maken met het feit dat de instroom in de Wet sociale werkvoorziening (WSW) () is gesloten en de instroom in de Wajong is beperkt. Als gevolg hiervan stromen deze inwoners in de Participatiewet. Dit zijn doelgroepen die vaak een grote afstand tot de arbeidsmarkt hebben waardoor een aanzienlijke investering in tijd benodigd is voor een succesvolle re-integratie.

Waar het lastig is om bovenstaande groepen volledig uit te laten stromen is er wel ingezet op werk. In de BUCH werkt 12% van de bijstandsgerechtigden parttime. Dat is een stuk hoger dan het landelijk gemiddelde³. Meestal gaat het om een kleine deeltijdbaan. Omdat deze bijstandsgerechtigden daarmee niet het sociaal minimum verdienen, vult de gemeente hun inkomsten aan tot de bijstandsnorm.

Percentage bijstandsgerechtigden met inkomsten uit werk

In de BUCH gemeenten ligt het percentage bijstandsgerechtigden met inkomsten uit arbeid, dus (parttime) werkzaam met aanvullende bijstand, hoger dan landelijk gemiddeld.

³ Bron: de Divosa Benchmark Werk & Inkomen 2021

Er zijn 57 inwoners met loonkostensubsidie aan het werk. Deze inwoners blijven wel meetellen voor het BUIG budget. Voor wie niet zelfstandig het minimumloon kan verdienen, kan een werkgever loonkostensubsidie aanvragen bij de gemeente van de medewerker. Voor de inwoners die niet middels loonkostensubsidie aan het werk kunnen is er beschut werk. 10 inwoners zijn er op deze wijze aan het werk.

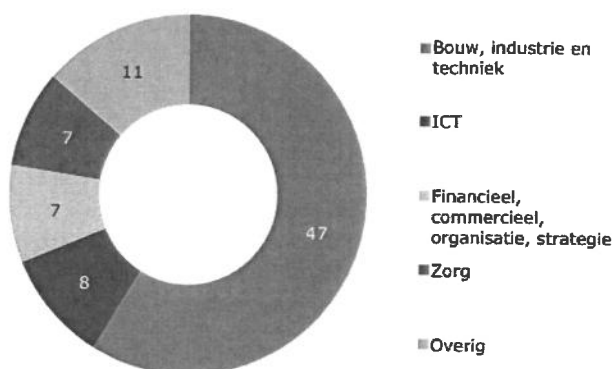
Meedoen

Lang niet iedereen die volgens de regels naar werk moet worden geleid, is daar feitelijk toe in staat. Vanwege beperkingen of gezondheidsproblemen is een aanzienlijk deel van de mensen met een bijstandsuitkering (Participatiewet) ook op termijn niet in staat om te werken. We zetten hierbij in op het verlenen van mantelzorg, vrijwilligerswerk, volgen van een re-integratie traject of werken aan persoonlijke gezondheid, dit geldt voor 260 inwoners die een activiteit doen.

Arbeidsmarkt regio

De regio NHN heeft in verhouding veel mkb (99% van de bedrijven in de provincie Noord-Holland⁴) en veel van mkb bedrijven werven op hun eigen manier en middelen nieuw personeel. Ook is binnen deze bedrijven weinig capaciteit op HR-gebied om medewerkers te begeleiden in hun ontwikkeling. Hierdoor is het lastig om nieuwe medewerkers met een afstand tot de arbeidsmarkt aan deze werkgevers te verbinden.

Aantal structureel kansrijk beroepen in Noord-Holland Noord (totaal = 80)

In totaal zijn er in regio Noord-Holland Noord 80 structureel kansrijke beroepen. In de regio Noord-Holland Noord valt op dat de vacatures in de structureel kansrijke beroepen (Machine monteurs, gespecialiseerde verpleegkundige, Elektriciens, Psychologen, Data en netwerk specialisten) specifieke kennis vragen. Vaak is een korte of langere opleiding noodzakelijk. De afstand tot deze beroepen van onze bijstandsgerechtigden is zeer groot.

Naleving

Castricum heeft in 2022 geen nalevingskader. Aan het verstrekken van uitkeringen en voorzieningen zijn rechten maar ook plichten verbonden. De diensten worden verleend onder voorwaarden. Naleving van die voorwaarden is belangrijk om te voorkomen dat de inwoner in de problemen komt.

Bedrijfsvoering

Gezien de hoge werkdruk van de medewerkers die belast waren met de uitvoering van de Participatiewet voor Castricum was het niet mogelijk om naast het reguliere werk ook de tijds

⁴ Bron: Provincie Noord-Holland. *Het mkb zijn uit bedrijven die maximaal 250 medewerkers in dienst hebben.

investering te doen die nodig is voor de groep die meer begeleiding nodig heeft. Daarnaast was er ook veel uitval door ziekte onder de consultants. Door de krapte op de arbeidsmarkt is het lastig om deze uitval op te pakken. Nieuw personeel inwerken is gezien de kennis die er nodig is niet eenvoudig. Ook detachingsbureaus ondervinden problemen in het leveren van goede consultants die in één keer een hoge caseload kunnen draaien. Dit kan als gevolg hebben (gehad) dat de doelgroep met afstand tot de arbeidsmarkt binnen de gemeente Castricum is gegroeid. Dit is ook terug te zien in de cijfers van de lopende re-integratietrajecten.

Lopende re-integratievoorziening (eind peilperiode)

aantal per 1.000 inwoners van 15-74 jaar

Castricum

6,4

Nederland

12,9

CBS GMSD Wmo | 3e kwartaal 2022

B. Samenvatting onderdeel getroffen maatregelen om het tekort te reduceren

Interne maatregelen

1. Project 50+ Werkorganisatie BUCH

Vanuit de Werkorganisatie BUCH heeft in Q4 2022 het project 50+ plaatsgevonden. Doel van het project was om het onbenutte arbeidspotentieel te vinden en te motiveren om deel te nemen aan de arbeidsmarkt.

2. Project StadswerkSW

Een van de speerpunten van het college was om inwoners die geen werk hebben naar, zo mogelijk betaald, werk te begeleiden. Doel was om met extra middelen extra banen voor inwoners met een afstand tot de arbeidsmarkt te realiseren binnen de gemeente. Er is een groenproject opgezet in wijkploeg Oost Castricum door het inzetten van medewerkers van StadswerkSW en inwoners met een afstand tot de arbeidsmarkt uit de gemeente Castricum.

Externe maatregelen

De belangrijkste wijziging die genomen is om het tekort te reduceren is het delegeren van de Participatiewet naar Zaffier. Een van de doelstellingen van Zaffier is een verhoogde uitstroom. Zaffier bundelt competenties en mensen waardoor meer specialisaties mogelijk zijn. Hierdoor kan er een professionaliseringsslag plaatsvinden, zijn investeringen in digitalisering breder te dragen en ontstaat er een robuuste en efficiëntere organisatie. Dit vertaalt zich in onderstaande punten:

Instroom

1. Inwoners ontvangen sneller een plan van aanpak

Inwoners krijgen een plan van aanpak waardoor er snel in gezet wordt op activering en meedoen.

2. Snellere doorbemiddeling naar het werkgeversservice punt

Inwoners die aan het werk kunnen worden gelijk doorgeleid voor bemiddeling naar het Werkgeversservicepunt (Wsp).

Uitstroom

1. Zaffier is een krachtige partner voor werkgevers

Zaffier is op het niveau van de regio Alkmaar een krachtige partner voor werkgevers om te voorzien in hun vacatures en advisering op ondersteuning. Doordat re-integratie, participatie en werkgeversondersteuning zich "onder één dak" bevinden vergroot dit de mogelijkheden voor uitstroom. Doordat Zaffier zelf ook werkgever is voor zowel beschutwerk plekken, werken op locatie als detachering, wordt de afstand tussen de kandidaat en de arbeidsmarkt verkleind.

2. Zaffier organiseert zelf het werk

Zaffier zorgt voor passende commerciële opdrachten voor inwoners die niet zelfstandig bij een reguliere werkgever aan de slag kunnen.

3. Herinrichting processen

De hoofdprocessen zijn ingericht op maximale uitstroom én het voorkomen dat inwoners langdurig in de uitkering komen met een laag perspectief om eruit te komen. Er wordt ingezet op loonkostensubsidie en op her- en omscholing.

Zittend bestand

1. Simpel switchen

Zaffier zet meer inspanning op het bestaande bestand door het activeren van mensen: naar werk, gesubsidieerd werk of deelname aan de samenleving, waarbij de beschikbare instrumenten optimaal ingezet worden. Het verwerven van een betaalde baan op de reguliere arbeidsmarkt is niet voor iedereen haalbaar. Zaffier kijkt niet alleen arbeidsparticipatie, maar Zaffier zorgt ook dat sociale en maatschappelijke participatie in beeld zijn

2. Verbetering match werkgever en inwoner

Zaffier realiseert een betere matching door een grotere 'pool' van arbeidskrachten/inwoners en een groter bestand aan werkgevers: het maakt niet uit waar je woont, je wordt bemiddeld en begeleid naar een passende baan of activeringsplek

3. Vliegwielen

Zaffier creëert een Vliegwielen: de 'winst' op de uitkeringslasten (BUIG-budget), die wordt gerealiseerd door meer uitstroom, wordt voor een deel geïnvesteerd in meer re-integratie. Doordat er meer middelen komen voor re-integratie zal dat een positief effect hebben op de doelgroepen die vaak een grote afstand tot de arbeidsmarkt hebben waardoor een aanzienlijke investering benodigd is voor een succesvolle re-integratie.

4. Subsidieregeling Individuele plaatsing en steun (IPS)

Mensen met een psychische aandoening zijn veel vaker werkloos dan mensen zonder psychische problemen. Zaffier zet in op een actieve samenwerking met de GGZ om voor zoveel mogelijk mensen die onder behandeling zijn bij de GGZ de stap naar werk mogelijk te maken.

5. Vacaturetool & instrumentengids Dennis

Vacaturetool: Noord-Holland Noord heeft een regionale vacaturetool: Vacatures | NHN Werkt Door. De tool is in beheer van het Wsp en wordt wekelijks geactualiseerd. Dit ondersteunt de consulenten participatie/ adviseurs die werkzoekenden helpen bij het vinden van passend werk.

Instrumentengids Dennis (Doen met kennis): Dennis is een werkgeverstool, maar is ook goed inzetbaar voor werkzoekendendienstverlening. Hierop staan de bekende leerwerktrajecten

overzichtelijk op een rijtje en worden werkzoekenden hierover eenvoudig geïnformeerd en geadviseerd.. Met Dennis en de Vacaturetool wordt de kloof op de arbeidsmarkt verkleind en is er altijd een actueel en transparant aanbod voor werkzoekenden. Daarmee ontstaan betere kansen voor mensen op (duurzame) uitstroom naar werk.

6. Instrumentengids EVA

Zaffier wil een goed en actueel overzicht hebben van alle re-integratie instrumenten die ingezet kunnen worden voor de inwoners. Eva is een toegankelijke instrumentengids (webpagina) die door alle consultants te raadplegen is. Tevens maakt instrumentengids Eva het makkelijker om maatwerk te bieden aan werkzoekenden. Door inzicht van, en inzicht in alle instrumenten op één plek, kunnen consultants sneller en bewust het meest effectieve instrument kiezen.

7. SROI

Eén van de initiatieven die Zaffier neemt om er voor te zorgen dat er zoveel mogelijk mensen uit ons werkzoekendenbestand aan het werk gaan, of stappen maken richting de arbeidsmarkt, is het opnemen van Social Return On Investment (SROI) in gemeentelijke aanbestedingen. Hiermee stimuleren we werkgevers die een contract hebben met de (Zaffier-)gemeenten om bij te dragen aan het vergroten van kansen op de arbeidsmarkt voor de doelgroep.

8. Lerende netwerken Ministerie SZW

Zaffier is aangesloten op twee lerende netwerken vanuit het ministerie van SZW welke aansluiten op het programma Verdere integratie op de arbeidsmarkt (Via).

- *Lerend netwerk intensieve begeleiding van bijstandsgerechtigden (met migratieachtergrond)*. Gebleken is vanuit het onbenut arbeidspotentieel dat een groot gedeelte een migratieachtergrond heeft.

- *Lerend netwerk leren en werken statushouders* Doel van dit lerende netwerk is om statushouders via leren en werken effectiever naar arbeid te begeleiden.

Doel van de lerende netwerken is om kennis met elkaar te delen. Dit wordt gedaan door werkbezoeken, praktijkinzichten en good practices te delen.

9. Inzet jobhunters

Vanuit het actieplan "Dichterbij dan je denkt" zijn vanuit het Werkgeversservicepunt drie jobhunters ingezet. Zij werken aanbod gericht, dus vanuit de kandidaat/inwoner. Voor die specifieke kandidaat worden werkgevers benaderd en wordt gekeken of functies/vacatures passend kunnen worden gemaakt. Op deze manier wordt ingezet op het uitbreiden van ons netwerk aan maatschappelijk betrokken werkgevers. Dit zal vooral gericht zijn op mkb bedrijven.. Juist de kleine bedrijven zijn beter ingericht voor de doelgroep en daarnaast bevinden de grote werkgevers zich over het algemeen al in het netwerk van het Werkgeversservicepunt.

10. Statushouders

Gemeenten zijn verantwoordelijk om statushouders een sluitend inburgeringsaanbod te doen. Voor deze doelgroep werkt Zaffier met dedicated klantmanagers samen met dedicated adviseurs vanuit het Werkgeversservicepunt voor bemiddeling naar re-integratie/participatie.

Arbeidsmarktregio

1. Versterken aansluiting Regionaal Platform Arbeidsmarkt en Human Capital Agenda

Castricum en Zaffier zijn aangesloten bij het RPA en het nieuwe initiatief van de Human Capital Agenda. Het betreft een integrale aanpak ter versterking van de regionale arbeidsmarkt, waarbij samen met het bedrijfsleven en het onderwijs wordt gewerkt aan de optimale match tussen werkgever en werknemer. Het stimuleren van technologie- en procesinnovaties, preventie (voorkomen van werkloosheid), verbeteren van de match, leven lang ontwikkelen en duurzame inzetbaarheid, inclusiviteit en de koppeling van onderwijs en de arbeidsmarkt zijn de belangrijkste kaders bij de uitwerking.

Naleving

1. Methodiek Ken je klant

Zaffier werkt vanuit de methodiek "Ken je klant". Het gaat om een inzichtelijk klantenbestand waarin de gegevens over de mogelijkheden, wensen en eigenschappen van de bijstandsgerechtigden bekend en duidelijk zijn. Kortom: wat weten, kunnen en willen zij?

2. Preventief aan de voorkant, hard indien nodig

Zaffiers nalevings- en nalevingsbeleid betreft een mix van maatregelen, waaronder gerichte communicatie (preventie, nalevingsbeïnvloeding), regelmatig contact, begeleiding, controle en als sluitstuk opsporing en sanctionering. Gerichte communicatie, contact en begeleiding hebben door de methodiek "Ken je klant" een prominente rol binnen ons nalevingsbeleid.

3. Nalevingskader

Zaffier heeft een nalevingsverordening opgesteld voor het jaar 2023. Deze wordt in oktober aangeboden aan de raad. Dit biedt de inwoner maar ook de consulent duidelijkheid. Aan het verstrekken van uitkeringen en voorzieningen zijn rechten maar ook plichten verbonden. De diensten worden verleend onder voorwaarden. Belangrijk onderdeel in de verordening is preventie. Zaffier streeft naar optimale dienstverlening en maatwerk om te bereiken dat de verplichtingen voortvloeiend uit de wetten en aanverwante regelingen spontaan worden nageleefd, en niet-gebruik van regelingen wordt voorkomen.

Bedrijfsvoering

1. Snelbalie van Centric als tool voor de aanvragen

Door standaardisatie en digitalisatie wordt de kans op fouten geminimaliseerd. De efficiëntie winst die dit overlevert gaat terug naar de inwoner. Er is meer tijd voor contact met de inwoner waardoor er meer geïnvesteerd kan worden in re-integratie en participatie.

2. Drie werkgebieden binnen Zaffier die bestaan uit verschillende disciplines

De gemeenten die vallen onder Zaffier zijn opgedeeld in drie werkgebieden. Inkomensconsulenten van Zaffier werken in de drie werkgebieden. Hierdoor ontstaat uniformiteit in de werkwijzen. Processen zijn voor alle gemeenten gelijkwaardig. De caseloads zijn ook anders ingericht. Het is niet meer een caseload per gemeente maar een consulent heeft meerdere gemeenten in zijn/haar caseload. Bij ziekte of vervanging is dit minder kwetsbaar.

3. Verbeterd controleplan

Zaffier werkt conform een controleplan waarbij periodieke heronderzoeken een belangrijke rol spelen. Hierdoor komen dossiers op regelmatige basis terug en worden ze gecontroleerd op juistheid. De rollen kwaliteit en interne controle zijn bij Zaffier gescheiden. Hierdoor kunnen de kwaliteitsmedewerkers zich richten op de kwaliteit en de interne controle onafhankelijk de werkzaamheden uitvoeren.

4. Meer inzet op kwaliteit en scholing

Zaffier zet beduidend meer in op kwaliteitsborging en kwaliteitsverhoging in plaats van enkel op toetsing achteraf. Cijfers worden gemonitord en geanalyseerd. Er wordt aangesloten bij landelijke benchmarks waardoor Zaffier kan zien welke resultaten zij behaalt en wat anderen doen. Door deze normbepaling weten de teammanagers waar zij eventueel achter lopen, en waar sturing nodig is. Naast de benchmarks is er een dashboard aan de hand waarvan de

hele organisatie elk kwartaal geïnformeerd wordt. Dit geeft onder andere inzicht waar de verbeterpunten liggen.

5. Buddy's en apart team voor overige minima

Alle medewerkers werken in een roulerend buddieschap. Hierdoor is veel aandacht voor intervisie en afstemming. Door dit te rouleren zullen eerder blinde vlekken worden geconstateerd.

C. Samenvatting onderdeel beoogd effect van de genoemde maatregelen

Monitoring:

1. Dashboard

Zaffier informeert periodiek over de voortgang wat betreft de doelen van Zaffier zoals geformuleerd in *Bouwen aan Sora*. Deze resultaten worden op twee manieren gepresenteerd: in een kwartaalrapportage in de vorm van een gekwalificeerd rapport, en in een voor het bestuur toegankelijk gekwantificeerd dashboard. Het resultaat is een standaard kwartaalrapportage met gedragen definities en heldere afspraken over wie welke rol hierin heeft.

2. Benchmark

Zaffier en Castricum sluiten aan op de divosa benchmark. Dit is het instrument waarmee gemeenten hun resultaten op het gebied van werk & inkomen, statushouders en inburgering en armoede en schulden kunnen meten en vergelijken. De benchmark geeft inzicht in hoe de gemeente Castricum presteert op deze gebieden. Hierdoor kan Zaffier bijsturing geven op de genomen maatregelen en resultaten. Dit zal een effect hebben op het tekort.

3. Adequate informatievoorziening

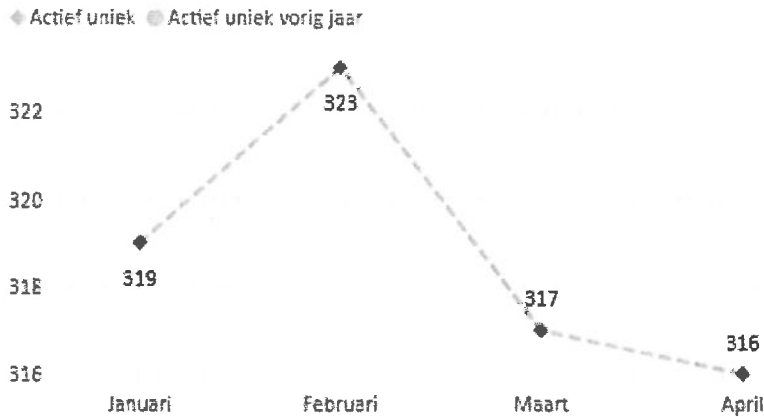
Zaffier presenteert het dashboard en de benchmark cijfers in de raad van Castricum. Ook wordt de raad geïnformeerd middels de kadernota, begroting en het jaarverslag van Zaffier.

Na het zomerreces zal Castricum aangesloten zijn op de benchmark. Zaffier komt hierover een presentatie geven in de raad.

Hoe kwalificeert of kwantificeert het college het effect van de maatregelen?

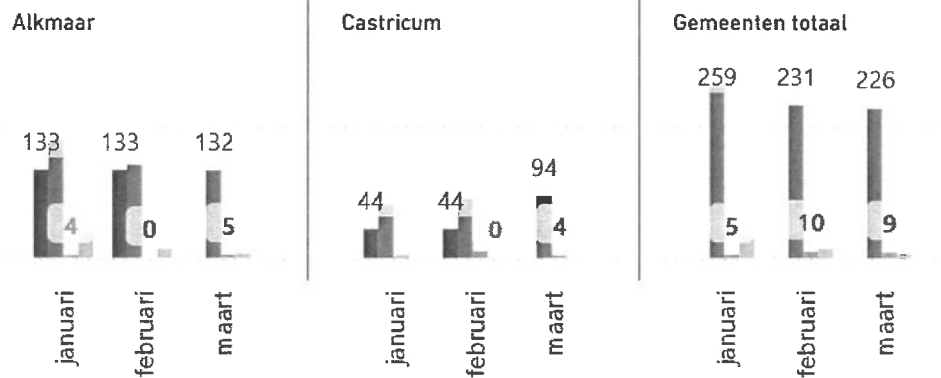
Het aantal maatregelen dat het college heeft genomen is afdoende. Vanaf januari 2023 voert Zaffier de Participatiewet uit voor Castricum. Vooralsnog is de prognose dat, als gevolg van de bijgestelde rijksbudgetten en het operationeel worden van GR Zaffier, in 2023 het tekort voor gemeente Castricum grotendeels wordt teruggedrongen tot een niveau dat voor 2023 geen aanspraak kan worden gedaan op de vangnetregeling. Deze prognose is op basis van de huidige cijfers en gecommuniceerde voorlopige Rijksbijdragen. Ook hierbij bestaat het risico dat het uiteindelijke budget negatief wordt bijgesteld

Betalingen Algemene Bijstand

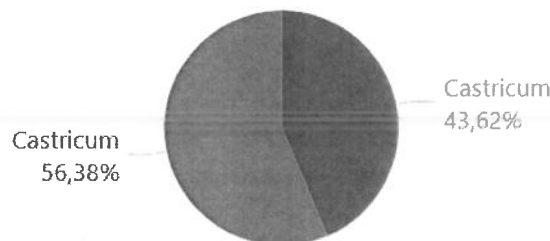
April 2024 zal de locatie Picassolaan, waar statushouders van de gemeente Castricum tijdelijk zijn gehuisvest, sluiten. Voorafgaand zal er een verhoogde instroom zijn in het bijstandsbestand met statushouders, die kunnen al in 2023 instromen. Dit zal een dempend effect hebben op de te nemen maatregelen.

#Bewoners ● taakstelling ● aantal bewoners ● instroom ● uitstroom ● % gerealiseerd

Leefvorm

- alleenstaanden
- gezin

Op welke wijze is de gemeenteraad geïnformeerd door het college?

In dit onderdeel wordt het proces op hoofdlijnen beschreven hoe de raad betrokken is vanaf het moment van signalering van het tekort op het BUIG-budget en het daaropvolgend proces van bepalen en treffen van maatregelen, tot aan het moment dat de verklaring van het college voor

instemming wordt voorgelegd aan de raad. Ten einde dit zo eenvoudig mogelijk te beschrijven wordt gevraagd aan te kruisen op welke momenten de raad hierbij is betrokken. Dit geschiedt d.m.v. het plaatsen van een X voor het betreffende onderdeel. Daarnaast is er ruimte voor aanvullingen.

Op welke momenten werd de raad geïnformeerd over beleid, uitvoering en sturing van de Participatiewet en meer specifiek over het tekort op de BUIG, de maatregelen en de beoogde effecten daarvan?

X	Moment in het proces
	De kadernota, de begroting.
X	Voorjaars- en najaarsbericht en jaarrekening. De raad is geïnformeerd in de jaarrekening. Castricum houdt standaard begrotingsmatig rekening met een tekort. De raad geeft hier middels de begroting elke keer toestemming voor. Over de extra overschrijding op het tekort door de negatieve bijstelling is in de jaarrekening gerapporteerd. In Q42022 is deze negatieve bijstelling bekend gemaakt. De eerstvolgende informatiemogelijkheid betreft de jaarrekening.
	Maand-, kwartaal- of halfjaarrapportage. (ook wel genoemd Turap, Marap etc)
	Beleidsplannen, strategie- of koersdocumenten, plannen van aanpak of evaluaties.
	Informatie over bestandsontwikkelingen of over de voortgang van maatregelen.
	Nieuwsbrieven, bijeenkomsten en/of presentaties.

1. Verklaring college bij een basisverzoek

Dit gedeelte bestaat uit de volgende vier onderdelen:

- Analyse van de oorzaken van het tekort
- Getroffen maatregelen om het tekort te reduceren
- Beoogde effect van de genoemde maatregelen
- Ondertekening door het college

A. Analyse van de oorzaken van het tekort

Negatieve bijstelling BUIG budget

Het definitieve macrobudget 2022 voor bijstand en loonkostensubsidie (LKS) bedraagt € 6.021,6 miljoen. Dit definitieve macrobudget is € 425 miljoen lager dan het voorlopige macrobudget 2022. Door deze bijstelling naar beneden (van 5.258.943 euro naar 4.903.565 euro) is er een tekort ontstaan van 470.280 euro voor Castricum en is Castricum nu genoodzaakt tot het aanvragen van de vangnetuitkering. Het klantenbestand is namelijk in 2022 redelijk stabiel gebleven met rond de 340-350 inwoners met een uitkering. Deze negatieve bijstelling is eerst in Q4 2022 bekend gemaakt waardoor er in het jaar 2022 geen mitigerende maatregelen meer zijn getroffen,

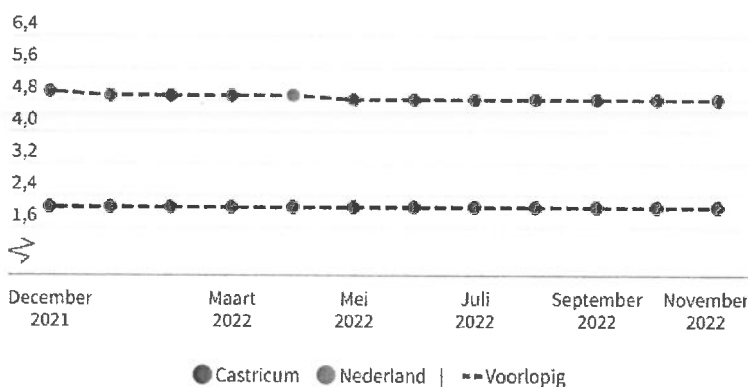
	voorlopig buigbudget	definitief buigbudget	Vershil voorlopig - definitief	lasten in SiSa	Baten in SiSa	verschil definitief budget - werkelijk
2018	4.389.476,93	4.615.723,00	226.246,07	5.246.389,00	129.476,00	-501.190,00
2019	4.913.892,00	4.795.801,97	-118.090,03	5.026.842,00	202.329,00	-28.711,03
2020	4.867.549,00	5.048.886,00	181.437,00	4.937.900,00	181.570,00	262.656,00
2021	5.138.826,00	5.042.770,50	-96.055,50	5.344.948,00	69.748,00	-232.429,50
2022*	5.258.943,00	4.903.565,00	-355.378,00	5.528.664,00	154.819,00	-470.280,00
2023	5.137.999,00	--	--	--	--	--

* Voor 2022 is de definitieve SiSa nog niet vastgesteld. Lasten/baten in SiSa betreffen hier de gecommuniceerde Beeld van de Uitvoering cijfers

Ook in de jaren 2018-2021 was er sprake van een afwijking van het definitieve budget t.o.v. het voorlopige budget. Die afwijking was in 2018 en 2020 in het voordeel en in 2019 en 2021 in het nadeel van de gemeente Castricum. De nadelen in 2019 en 2021 waren wel aanmerkelijk kleiner dan nu in 2022. In vergelijking met landelijke cijfers heeft Castricum beduidend minder uitkeringsgerechtigden.

Huishoudens met bijstandsuitkeringen

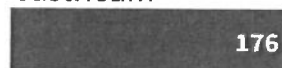
% t.o.v. totaal huishoudens

CBS | Dec 2021 - Nov 2022

Personen met bijstandsuitkeringen per 10.000 inwoners

Castricum

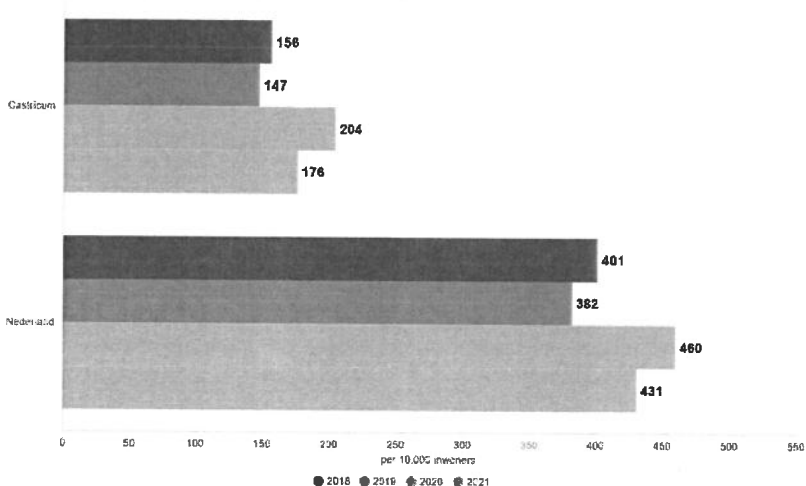

Nederland

CBS | 2021

Personen met bijstandsuitkeringen - Castricum, per 10.000 inwoners

MEER INFO

CBS - Re-integratie | 2018 - 2021

Nadelig verdeelmodel BUIG

Voor de gemeente Castricum pakt de uitwerking van het verdeelmodel van de BUIG nadelig uit. Het college profiteert in financiële zin niet van het huidige verdeelmodel. Gemeenten ontvangen jaarlijks een budget voor bijstandsuitkeringen en loonkostensubsidies (LKS). Uitgangspunt in de financieringsystematiek is dat voor alle gemeenten samen een toereikend macrobudget wordt vastgesteld en dat de verdeling zo goed mogelijk aansluit bij de werkelijke kosten. Gemeenten met een tekort of overschot op het BUIG-budget verschillen op objectieve factoren van elkaar. Dat betekent dat er factoren zijn die de uitkomsten van het verdeelmodel voor een aantal gemeenten nadelig beïnvloeden zonder dat zij daar iets aan kunnen doen. Dat concludeert SEO/Atlas Research op basis van een kwantitatieve analyse naar de mogelijke oorzaak van deze structurele tekorten en overschotten. Castricum is een gemeente die nadeel ondervindt van deze systematiek. Vanuit het ministerie komt een vervolgonderzoek naar het huidige verdeelmodel.

Officiële berekening vangnet

1. Opgave lasten en baten PW volgens:	Versie A: prognose gemeente
Besteding (jaar T) algemene bijstand	€ 4.808.595
Baten (jaar T) algemene bijstand (exclusief Rijk)	€ 133.324
Besteding (jaar T) IOAW	€ 167.721
Baten (jaar T) IOAW (exclusief Rijk)	€ -
Besteding (jaar T) IOAZ	€ 42.964
Baten (jaar T) IOAZ (exclusief Rijk)	€ -
Besteding (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud zelfstandigen	€ 67.092
Baten (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud zelfstandigen	€ 21.495
Baten (jaar T) WWIK (exclusief Rijk)	€ -
Besteding (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet	€ 442.292
Baten (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet (excl. Rijk)	€ -
2. Berekening relevant tekort vangnetuitkering volgens:	Versie A: prognose gemeente
A) Lasten artikel 69 Pw	€ 5.528.664
B) Baten in kader budget artikel 69 Pw	€ 154.819
C) Netto lasten artikel 69 Pw (A-B)	€ 5.373.845
D) Totaal fouten en onzekerheden (Verslag van bevindingen accountant) Participatiewet (geen fouten en onzekerheden, dan 0 invullen)	€ -
E) Relevante bestedingen voor vangnet (C-D)	€ 5.373.845
F) Budget Pw 2022	€ 4.903.565
G) Relevant resultaat <u>in bedrag</u> voor vangnet: (F-E)	€ - 470.280
G1) Relevant resultaat <u>in %</u> (G/F)	-9,59%
3. Berekening vangnetuitkering (tekort groter dan 7,5%) volgens:	Versie A: prognose gemeente
Eigenrisicodrempel (toegangseis) (7,5% van het toegekende budget)	€ 367.767
Bedraagt tekort meer dan 7,5% van het budget?	Ja
Hoogte vangnetuitkering (Totaal van H1 t/m H3):	€ 51.256
H1) Tekort 0 % t/m 7,5%, berekend over F (0%)	€ 0

H2) Tekort meer dan 7,5% t/m maximaal 12,5%, berekend over F (50%)	€ 51.256
H3) Tekort meer dan 12,5%, berekend over F (100%)	€ -

Coronacrisis

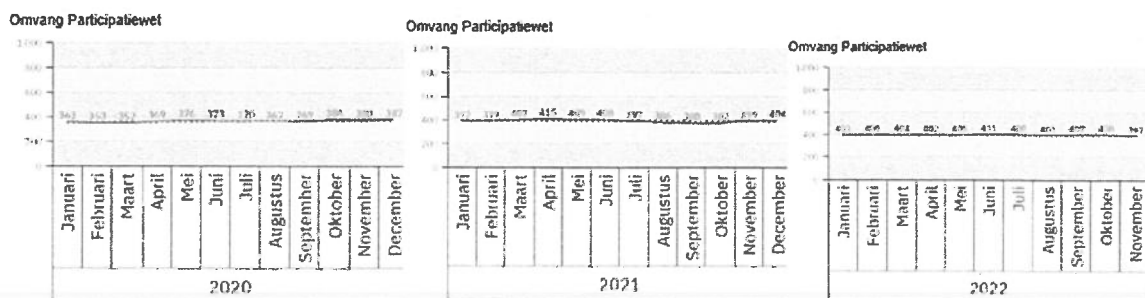
De ondersteuning en werkmogelijkheden voor mensen met een arbeidsbeperking zijn van maart 2020 tot maart 2022 belemmerd door de coronacrisis. Er golden aanhoudende beperkingen in de dienstverlening en ondersteuning vanwege de maatregelen om besmettingsrisico's te reduceren (richtlijnen RIVM). Dienstverlening gebeurde veelal digitaal. Veel re-integratietrajecten zijn aanvankelijk stopgezet vanwege de RIVM maatregelen en een deel van de doelgroep durfde vanwege een kwetsbare gezondheid sowieso niet aan het werk. De dienstverlening was noodgedwongen vanaf het begin van de crisis minder intensief. Dit gold met name op het terrein van re-integratie/trajecten, sociaal medische beoordelingen en naleving. Vooral mensen met een arbeidsbeperking verloren vaardigheden omdat er niet voldoende kon worden ingezet op het arbeidsfit(ter) worden (scholing en cursussen) en de afstand tot de arbeidsmarkt groeide daardoor verder. Gevolg was ook dat consulenten de behoeften van hun cliënten steeds minder goed in beeld hadden.

Daarnaast werden werkgevers terughoudender met het in dienst nemen van mensen met een arbeidsbeperking. De coronacrisis heeft dan ook een negatieve invloed gehad op de ontwikkeling van extra banen en het aantal personen dat werkzaam is in het kader van de banenafpraak. Vooral flexibele en kleine dienstverbanden hadden te lijden onder de crisis.

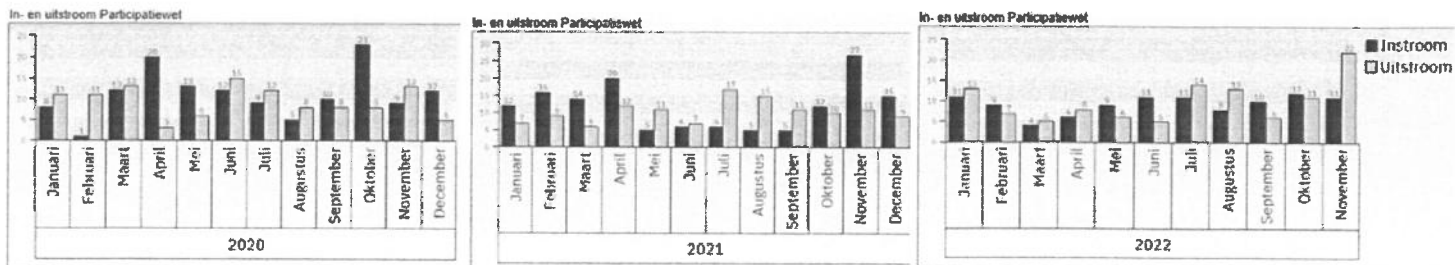
Analyse bijstandspopulatie

Stabiel bestand

Het bijstandsbestand van Castricum laat een vrijwel horizontale stabiele lijn zien zonder veel schommelingen. De omvang van het klantenbestand kan het beste bekeken worden in samenhang met de instroom en de uitstroom. Deze is zichtbaar in de volgende grafieken.

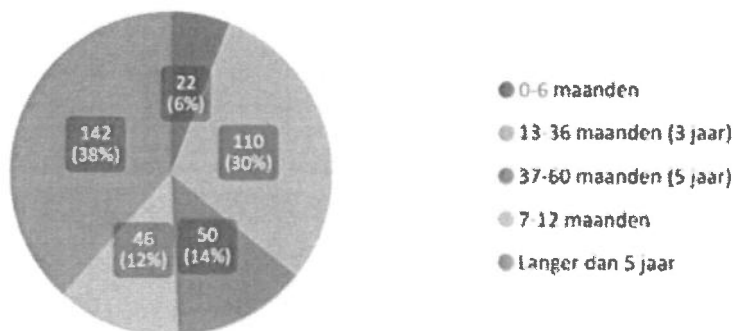
De afgelopen jaren zien we hier geen grote schommelingen in. De in- en uitstroom in de bijstand is de afgelopen 3 jaar getalsmatig stabiel te noemen. Inwoners die bemiddelbaar zijn naar werk komen de uitkering in maar worden ook weer snel doorbemiddeld naar werk. In de eerste 6 tot 12 maanden dat iemand een bijstandsuitkering ontvangt, vindt de meeste beweging plaats in de inkomens- en arbeidsmarktpositie. De stabiele lijn is waarschijnlijk te verklaren door een groot deel van de bijstandsgerechtigden dat langer in de uitkering zit.

Zittend bestand

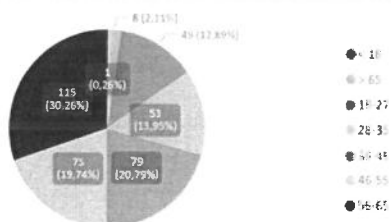
De bijstandspopulatie van Castricum heeft een dusdanige afstand tot de arbeidsmarkt, dat deze niet, of in mindere mate, heeft kunnen profiteren van de overvloed aan vacatures van de afgelopen tijd. Het wordt steeds moeilijker om bijstandsgerechtigden uitkeringsonafhankelijk te maken. Ondanks de beschikbaarheid van een groot aantal vacatures enerzijds, en een grotere groep bijstandsgerechtigden anderzijds, is een match nog niet zomaar gemaakt. Dit heeft te maken met het feit dat er een gat zit tussen de gevraagde vaardigheden en competenties op de arbeidsmarkt en de vaardigheden en competenties waar de bijstandsgerechtigde over beschikt. Hoe langer iemand in de uitkering zit, hoe groter het gat gaat worden. Dat zien we ook terug in onze cijfers. Van de uitkeringsgerechtigden zit 18% korter dan een jaar in de uitkering en bijna de helft van de uitkeringsgerechtigden zit langer dan 5 jaar in de uitkering.

Verblijfsduur

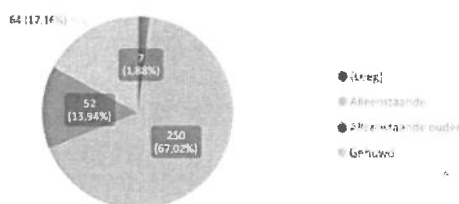

Uit landelijk onderzoek van Divosa samen met adviesbureau BMC en Stimulansz blijkt ook dat de uitstroomkans steeds kleiner wordt naarmate iemand langer een bijstandsuitkering ontvangt. De kans dat diegene werk vindt en uitstroomt wordt kleiner. Uit recent onderzoek blijkt dat ook de leeftijd een rol speelt: hoe ouder de bijstandsgerechtigde is, hoe moeilijker het is om uit de bijstand te stromen.

Leeftijd

Leeftijd

Bij de uitstroom was te zien dat het mensen van boven de 45 jaar relatief minder vaak lukte om uit de bijstand te komen dan andere leeftijdscategorieën. Bijna de helft van het uitkeringsbestand bevindt zich in de leeftijdscategorie 46-65 jaar. Waar het lastig is om bovenstaande groepen volledig uit te laten stromen is er wel ingezet op werk. In de BUCH werkt 12% van de bijstandsgerechtigden parttime. Dat is een stuk hoger dan het landelijk gemiddelde⁵. Meestal gaat het om een kleine deeltijd baan. Omdat deze bijstandsgerechtigden daarmee niet het sociaal minimum verdienen, vult de gemeente hun inkomsten aan tot de bijstandsnorm.

Percentage bijstandsgerechtigden met inkomsten uit werk

In de BUCH gemeenten ligt het percentage bijstandsgerechtigden met inkomsten uit arbeid, dus (parttime) werkzaam met aanvullende bijstand, hoger dan landelijk gemiddeld.

Er zijn 57 inwoners met loonkostensubsidie aan het werk. Deze inwoners blijven wel meetellen voor het BUIG budget. Voor wie niet zelfstandig het minimumloon kan verdienen, kan een werkgever loonkostensubsidie aanvragen bij de gemeente van de medewerker. De gemeente vergoedt het verschil tussen loonwaarde en minimumloon, tot maximaal 70% van het wettelijk minimumloon. Loonkostensubsidie is een belangrijk instrument om te komen tot een inclusieve(re) arbeidsmarkt.

Som LKS	Gemiddeld loonkostensubsidie	Aantal medewerkers	Aantal plaatsingen	Gemiddelde waarden	Plaatsingen bij
€ 178.085	€ 3.124	57	58	0,72 gemiddeld fte 54,19 gemiddeld % loon-waarde 27,63 gemiddeld contracturen	5 gedetacheerd 2 intern 4 post 47 direct bij reguliere werkgever

Daarnaast wordt de doelgroep die in de bijstand instroomt steeds kwetsbaarder. Dit heeft te maken met het feit dat de instroom in de Wet sociale werkvoorziening (Wsw) is gesloten en de instroom in de Wajong is beperkt. Als gevolg hiervan stromen deze inwoners in de participatiewet. Dit zijn doelgroepen die vaak een grote afstand tot de arbeidsmarkt hebben waardoor een aanzienlijke investering in tijd benodigd is voor een succesvolle re-integratie. Gezien de hoge werkdruk van de medewerkers die belast waren met de uitvoering van de Participatiewet voor Castricum was het niet mogelijk om deze tijdsinvestering te doen. Dit kan als gevolg hebben dat de doelgroep met een afstand tot de arbeidsmarkt binnen de gemeente Castricum is gegroeid.

⁵ Bron: de Divosa Benchmark Werk & Inkomen 2021

Een deel van deze doelgroepen, die niet in staat zijn om met loonkostensubsidie te werken, stroomt door richting beschut werk.

Beschut werk

Kandidaten	Gemiddelde uren	Fte	Taakstelling
10 geplaatste kandidaten	24,90 uur	8,03 fte	12; nog 3,97 beschikbaar

Meedoen

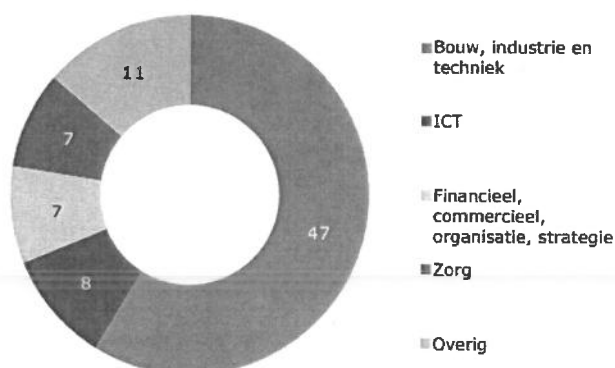
Lang niet iedereen die volgens de regels naar werk moet worden geleid, is daar feitelijk toe in staat. Vanwege beperkingen of gezondheidsproblemen is een aanzienlijk deel van de mensen met een bijstandsuitkering (Participatiewet) ook op termijn niet in staat om te werken. De gedachte achter de wet, dat er over het algemeen sprake is van een overbrugbare afstand tot de arbeidsmarkt, sluit niet aan op de realiteit van deze groep mensen. Deze inwoners moeten op een andere manier mee doen of participeren. We zetten hierbij in op het verlenen van mantelzorg, vrijwilligerswerk, volgen van een re-integratie traject of werken aan persoonlijke gezondheid.

	Meedoen	Vrijstelling tegenprestatie
Kandidaten	260	5

Arbeidsmarkt regio

De regio NHN heeft in verhouding veel mkb (99% van de bedrijven in de provincie Noord-Holland⁶) en veel van de mkb bedrijven werven op hun eigen manier en middelen nieuw personeel. Ook is binnen bedrijven weinig capaciteit op HR-gebied om medewerkers te begeleiden in hun ontwikkeling en te behouden voor het bedrijf, de sector en de regio. De ervaringen van werkgeverorganisaties in alle subregio's zijn dat dit niet goed werkt en er ruimte is voor verbetering en professionalisering. Omdat deze bedrijven weinig capaciteit hebben om medewerkers te begeleiden is het lastig om nieuwe medewerkers met een afstand tot de arbeidsmarkt aan deze werkgever te verbinden.

Aantal structureel kansrijk beroepen in Noord-Holland Noord (totaal = 80)

In totaal zijn er in regio Noord-Holland Noord 80 structureel kansrijke beroepen. In de regio Noord-Holland Noord valt op dat de vacatures in de structureel kansrijke beroepen zich vooral bevinden in

⁶ Bron: Provincie Noord-Holland. *Het mkb zijn uit bedrijven die maximaal 250 medewerkers in dienst hebben.

de volgende richtingen: Bouw, ICT, Financieel, Zorg en Overig. Dit laat zich zien in de volgende beroepen.

Beroepsgroep

Machinemonteurs

Gespecialiseerd verpleegkundigen

Elektriciens en elektronicamonteurs

Psychologen en sociologen

Databank- en netwerkspecialisten

Managers detail- en groothandel

Productcontroleurs

Verpleegkundigen (mbo)

Productieleiders industrie en bouw

Transportplanners en logistiek medewerkers

Veel beroepen in dit overzicht vragen specifieke kennis. Vaak is een korte of langere opleiding noodzakelijk. De afstand van onze bijstandsgerechtigden in het bestand tot deze beroepen is zeer groot.

Nalevingskader

Castricum heeft in 2022 geen nalevingskader. Aan het verstrekken van uitkeringen en voorzieningen zijn rechten, maar ook plichten verbonden. De diensten worden verleend onder voorwaarden. Naleving van die voorwaarden is belangrijk om te voorkomen dat belanghebbenden in de problemen komen.

Bedrijfsvoering

In 2022 werd in de BUCH gemeenten de doelmatigheid al van de rechtmatigheid gescheiden. De caseload van de consulenten werk en activering was voor de consulenten belast met de gemeente Castricum te hoog. Het team inburgering heeft in 2022 te maken gehad met uitval van een gespecialiseerde consulent en met een onderbezetting van gekwalificeerd personeel. Ook in het Wsp heeft de BUCH te maken gehad met een langdurige zieke; van de twee adviseurs is 1 adviseur vanaf medio 2022 langdurig uitgevallen. Zij richtte zich met name op het werkgebied van Castricum. Ook het jongerenpunt check-in had te maken met een tekort aan personeel vanuit de BUCH. Dit is in eerste instantie te laag ingeschat. Ook had check-in te maken met ziekte en wisseling van jongerenadviseurs vanuit de BUCH gemeenten. Door de krapte op de arbeidsmarkt was het lastig om deze uitval op te pakken. Nieuw personeel inwerken is gezien de kennis die er nodig is niet eenvoudig. Ook detacheringsbureaus ondervinden problemen in het leveren van goede consulenten die in één keer een hoge caseload kunnen draaien. Dit is ook terug te zien in de cijfers van de lopende re-integratietrajecten.

Lopende re-integratievoorziening (eind peilperiode)

aantal per 1.000 inwoners van 15-74 jaar

Castricum

6,4

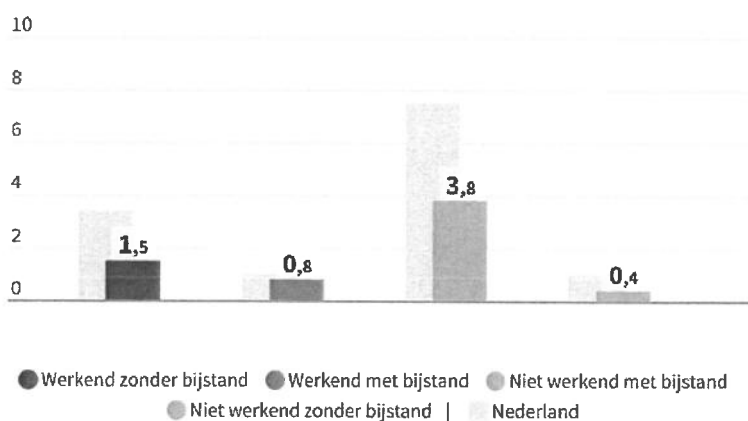
Nederland

12,9

CBS GMSD Wmo | 3e kwartaal 2022

Personen met lopende re-integratievoorziening naar inko...

Castricum, aantal per 1.000 inwoners van 15-74 jaar

CBS GMSD Wmo | 3e kwartaal 2022

B. Getroffen maatregelen om het tekort te reduceren

Interne maatregelen

1. Project 50+ Werkorganisatie BUCH

Vanuit de Werkorganisatie BUCH heeft in Q4 2022 het project 50+ plaatsgevonden. Doel van het project was om het onbenutte arbeidspotentieel te vinden en te motiveren om deel te nemen aan de arbeidsmarkt. Vanuit het team werk en activering heeft een belactie plaatsgevonden. Van de 500 inwoners van 50+ konden er 180 worden benaderd voor dit project. De reacties van de inwoners waren verschillend, maar vooral positief dat zij werden benaderd.

Inwoners hebben door ziekte/bepervingen niet de mogelijkheid om mee te doen, andere participeren al maximaal. Toeleiding naar de taaltoets en vrijwilligerswerk was voor een aantal een wens. Totaal stonden 5 inwoners open voor een gesprek over werk, en meerdere inwoners zijn weer in de actieve stand gezet en waarmee vervolgesprekken zullen plaatsvinden over een stap richting re-integratie/participatie. De resultaten van dit project kunnen wij eerst in 2023 duiden.

2. Project StadswerkSW

Een van de speerpunten van het college was om inwoners die geen werk hebben naar, zo mogelijk betaald, werk te begeleiden (Raadsprogramma Castricum 2018-2022). Doel was om met extra middelen extra banen voor inwoners met een afstand tot de arbeidsmarkt te

realiseren binnen de gemeente dan wel de BUCH-werkorganisatie. Er is een groenproject opgezet in wijkploeg Oost Castricum door het inzetten van medewerkers van StadswerkSW en inwoners met een afstand tot de arbeidsmarkt uit de gemeente Castricum. Het college kon met deze mogelijkheid invulling geven aan de maatschappelijke verantwoordelijkheid om mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt van werk te voorzien en daarnaast bij te dragen aan de continuering van de bedrijfsvoering en de dienstverlening in de wijk.

Externe maatregelen

De belangrijkste wijziging die genomen is om het te kort te reduceren is het delegeren van de uitvoering van de Participatiewet naar Zaffier. De Raad van Castricum heeft ingestemd met het rapport "bouwen aan Sora" en vanaf januari 2023 voert Zaffier de Participatiewet uit. Zaffier levert voordelen voor de inwoners en de werkgevers door de gezamenlijke uitvoering. Een van de doelstellingen van Zaffier is een verhoogde uitstroom. Zaffier bundelt competenties en mensen waardoor meer specialisaties mogelijk zijn. Hierdoor kan er een professionaliseringsslag plaatsvinden en zijn investeringen in digitalisering breder te dragen. En ontstaat er een robuuste en efficiëntere organisatie. Dit vertaalt zich in onderstaande punten:

Instroom

1. Inwoners ontvangen sneller een plan van aanpak

Inwoners krijgen een plan van aanpak waardoor er snel in gezet wordt op meedoen en activering. Via het dashboard monitoren we de stappen die de inwoners maken. Inwoners maken de hoogst haalbare stappen.

2. Snellere doorbemiddeling naar het werkgeversservice punt

Inwoners die aan het werk kunnen worden gelijk doorgeleid voor bemiddeling naar het Werkgeversservicepunt.

Uitstroom

4. Zaffier is een krachtige partner voor werkgevers

Zaffier is op het niveau van de regio Alkmaar een krachtige partner voor werkgevers om te voorzien in hun vacatures en advisering op ondersteuning. Doordat re-integratie, participatie en werkgeversondersteuning zich "onder één dak" bevinden vergoot dit de mogelijkheden voor uitstroom. Doordat Zaffier zelf ook werkgever is voor zowel beschutwerk plekken, werken op locatie als detachering wordt de afstand tussen de kandidaat en de arbeidsmarkt verkleind.

5. Zaffier organiseert zelf het werk

Zaffier zorgt voor passende commerciële opdrachten voor inwoners die niet zelfstandig bij een reguliere werkgever aan de slag kunnen.

6. Herinrichting processen

De hoofdprocessen zijn ingericht op maximale uitstroom én het voorkomen dat inwoners langdurig in de uitkering komen met een laag perspectief om eruit te komen. Er wordt ingezet op loonkostensubsidie en op her- en omscholing. Zaffier zoekt de meest brede kaders op van de Wet Uitvoeren breed offensief welke op 1 juli 2023 van kracht wordt. In deze wet is het juridisch raamwerk rondom de maatregelen neergelegd om meer mensen met een arbeidsbeperking (duurzaam) aan het werk te helpen.

Met de maatregelen “Breed offensief” wil de regering, kort gezegd, bereiken dat:

- Regelingen rondom mensen met een beperking eenvoudiger worden voor werkgevers en werknemers.
- Werken aantrekkelijker wordt gemaakt voor mensen met een arbeidsbeperking.
- Werkgevers en werkzoekenden elkaar gemakkelijker kunnen vinden in het matchingsproces.
- Het bijdraagt aan duurzaam werk voor de doelgroep.

Invoering van het Breed offensief betekent dat gemeenten hun re-integratieverordening moeten aanpassen. In de nieuwe verordening, stelt Zaffier voor om zoveel mogelijk re-integratievoorzieningen op te nemen om de inwoner een passend aanbod te kunnen doen, en ondersteuning op maat te bieden.

Ook voor de werkgevers worden in de verordening meer mogelijkheden gecreëerd en uitgewerkt zoals:

- Een expliciet aanvraagrecht voor werknemers en werkgevers voor persoonlijke ondersteuning op maat, zoals een jobcoach;
- Meer transparantie over de mogelijkheid, en vereenvoudiging voor werkgevers om loonkostensubsidie aan te vragen bij gemeenten

Zittend bestand

11. Simpel switchen

Zaffier zet meer inspanning op het bestaande bestand door het activeren van mensen: naar werk, gesubsidieerd werk of deelname aan de samenleving, waarbij de beschikbare instrumenten optimaal ingezet worden. We geven het vertrouwen dat het veilig genoeg is om stappen te maken en bieden zekerheid als het nodig is om een stap terug te doen. Inwoners weten de financiële consequenties als zij aan het werk gaan. De processen zijn zo ingericht dat inwoners bij het zetten van stappen, minder drempels ervaren.

Veel mensen die vanuit een uitkering willen gaan werken durven die stap niet te zetten. Zij hebben de zekerheid van een stabiel inkomen, vaste begeleiding of een veilige weg nodig. Simpel switchen wil de drempels om aan het werk te gaan wegnemen en het mensen makkelijker maken om een stapje terug te doen als het even niet lukt. Bij de ontwikkeling van de processen voor Zaffier is de beweging simpelswitchen daar waar het kan, en bijdraagt aan een betere dienstverlening meegenomen. Er wordt gebruik gemaakt van de tools die van daaruit beschikbaar zijn gesteld. Hierbij valt te denken aan werkenloont, bereken uw Recht, en het exit gesprek.

Simpel switchen:

- Moet het voor mensen makkelijker maken om vanuit de uitkering te kunnen gaan werken en weer terug te kunnen vallen als het werken toch (even) niet lukt;
- Moet beter inzicht geven in de financiële gevolgen van aan het werk gaan;
- Zorgt voor meedoen op de best passende plek;
- biedt continuïteit in begeleiding en meer integrale ondersteuning.

Het verwerven van een betaalde baan op de reguliere arbeidsmarkt is niet voor iedereen haalbaar. Zaffier kijkt niet alleen arbeidsparticipatie, maar Zaffier zorgt ook dat sociale en maatschappelijke participatie in beeld zijn.

12. Verbetering match werkgever en inwoner

Zaffier realiseert een betere matching door een grotere 'pool' van arbeidskrachten/inwoners en een groter bestand aan werkgevers: het maakt niet uit waar je woont, je wordt bemiddeld en begeleid naar een passende baan of activeringsplek

13. Vliegwiel

Zaffier creëert een Vliegwiel: de 'winst' op de uitkeringslasten (BUIG-budget), die wordt gerealiseerd door meer uitstroom wordt voor een deel geïnvesteerd in meer re-integratie. Doordat er meer middelen komen voor re-integratie zal dat een positief effect hebben op de doelgroepen die vaak een grote afstand tot de arbeidsmarkt hebben waardoor een aanzienlijke investering benodigd is voor een succesvolle re-integratie.

In het rapport "Bouwen aan SORA" is daarover het volgende opgenomen:

"Door maximaal in te zetten op loonkostensubsidie, helpen we meer mensen met een arbeidsbeperking aan het werk en we besparen hiermee op de BUIG. Een deel van de besparing investeert SORA vervolgens weer terug in de doelgroep zodat er nog meer inwoners aan het werk kunnen; zo gaat het vliegwiel draaien."

"Op deze wijze slaan we twee vliegen in één klap. Ten eerste: meer mensen met arbeidsbeperking gaan uit de bijstand en aan het werk. Ten tweede: er blijven meer middelen over waarvoor het ook is bedoeld: het re-integreren van 'gewone' uitkeringsgerechtigde werkzoekenden naar werk en mensen zoveel mogelijk laten participeren. Daarmee vergroten we het maatschappelijk resultaat dat SORA gaat boeken, en dat is breder dan alleen dat mensen aan het werk zijn. Dat heeft effect op hun welbevinden, hun gezondheid, en we weten dat dit ook positieve effecten heeft op hun omgeving (gezin, buurt).

14. Subsidierегeling Individuele plaatsing en steun (IPS)

Mensen met een psychische aandoening zijn veel vaker werkloos dan mensen zonder psychische problemen. Veel van hen hebben een uitkering vanuit de Participatiewet en vallen daarmee onder verantwoordelijkheid van gemeenten. Zaffier zet in op een actieve samenwerking met de GGZ om voor zoveel mogelijk mensen die onder behandeling zijn bij de GGZ, de stap naar werk mogelijk te maken.

Per 1 maart 2023 is de subsidierегeling Individuele plaatsing en steun (IPS) voor de gemeentelijke doelgroep gestart.

De subsidierегeling heeft als doel de inzet van IPS-trajecten voor mensen met een psychische kwetsbaarheid met een gemeentelijke uitkering te bevorderen. De regeling was in eerste instantie zo ingericht dat alleen gemeenten bij het UWV een aanvraag konden doen voor de subsidierегeling. Per 1 mei jl. is er echter een wijziging gekomen op de subsidierегeling die het mogelijk maakt dat Gemeenschappelijke regelingen zelf een aanvraag kunnen indienen bij het UWV.

Door deelname van de gemeenten aan de IPS subsidierегeling voor de begeleidingstrajecten heeft Zaffier een middel in handen om ook deze groep mensen aan het werk te helpen. IPS

bestaat uit een integraal traject van zorg, re-integratie en jobcoaching, startend vanuit een GGZ-instelling.

15. Vacaturetool, instrumentengids Dennis

Vacaturetool

Noord-Holland Noord heeft een regionale vacaturetool: Vacatures | NHN Werkt Door. De tool is in beheer van het WSP en wordt wekelijks geactualiseerd. Ideaal voor de consulenten participatie/adviseurs die werkzoekenden helpen bij het vinden van passend werk. De vacaturetool staat op de website van NHN Werkt Door omdat dit platform zich richt op werkzoekenden en omdat hier de arbeidsmarktpartijen hun krachten bundelen op het gebied van dienstverlening aan werkzoekenden. Voor elke vacature is een WSP-adviseur aanspreekpunt en contactpersoon.

Instrumentengids Dennis (Doen met kennis)

Dennis is een werkgeverstool, maar is ook goed inzetbaar voor werkzoekendendienstverlening. Hierop staan de bekende leerwerktrajecten overzichtelijk op een rijtje en kunnen werkzoekenden hierover eenvoudig geïnformeerd en geadviseerd worden. Met Dennis en de Vacaturetool kunnen we de kloof op de arbeidsmarkt verkleinen en hebben we steeds een actueel en transparant aanbod voor werkzoekenden en betere kansen voor mensen op (duurzame) uitstroom naar werk.

16. Instrumentengids EVA

Zaffier wil een goed en actueel overzicht hebben van alle re-integratie instrumenten die ingezet kunnen worden voor de inwoners. Zaffier zal daarom in Q2/3 naast Dennis, ook aansluiten op Eva. Eva staat voor – Effectief, Vakbekwaam en Actueel. Eva is een instrumentengids (webpagina) die door alle consulenten te raadplegen is. Tevens maakt instrumentengids Eva het makkelijker om maatwerk te bieden aan werkzoekenden. Door inzicht van, en inzicht in, alle instrumenten op één plek kunnen consulenten sneller en bewust het meest effectieve instrument kiezen. De website Eva wordt door consulenten gevuld met lokale instrumenten die bijdragen aan maximaal meedoen in de maatschappij en/of de begeleiding naar werk.

Wat zijn de voordelen van het gebruik van Eva?

- Eva ondersteunt professionals in het kiezen van de passende ondersteuning aan werkzoekenden en is inzetbaar in het bijzijn van de werkzoekende zelf.
- Door Eva is er één digitale vindplaats met alle (lokale, regionale en landelijke) instrumenten voor de werkzoekendendienstverlening, eenvoudig en inzichtelijk.
- Eva brengt snel en duidelijk inzicht in de overeenkomsten en verschillen in instrumenten. Dit stimuleert maatwerk waar dat nodig is.

17. SROI

Eén van de initiatieven die we als Zaffier nemen om er voor te zorgen dat er zoveel mogelijk mensen uit ons werkzoekendenbestand aan het werk gaan, of stappen maken richting de arbeidsmarkt, is het opnemen van Social Return On Investment (SROI) in gemeentelijke aanbestedingen. Hiermee stimuleren we werkgevers die een contract hebben met de (Zaffier-)gemeenten om bij te dragen aan het vergroten van kansen op de arbeidsmarkt voor de doelgroep. De invulling van SROI door werkgevers kan op uiteenlopende manieren zoals het aanbieden van een baan, of sociaal inkopen, maar ook het ontwikkelen van de doelgroep is een mogelijkheid.

Voorbeelden hiervan zijn het aanbieden van trainingen, voorlichtingen over werken in bepaalde branches, of het organiseren van sociaal-maatschappelijke projecten. Waar mogelijk gebeurt dit in samenwerking met het Werkgeversservicepunt en/of andere partners in onze regio, zoals scholen en opleidingsbedrijven.

18. Lerende netwerken Ministerie SZW

Zaffier is aangesloten op twee lerende netwerken vanuit het ministerie van SZW welke aansluiten op het programma Verdere integratie op de arbeidsmarkt (Via). De twee lerende netwerken zijn:

- Lerend netwerk intensieve begeleiding van bijstandsgerechtigden (met migratieachtergrond)

Gebleken is vanuit het onbenut arbeidspotentieel dat een groot gedeelte een migratieachtergrond heeft.

- Lerend netwerk leren en werken statushouders

Doel van dit lerende netwerk is om statushouders via leren en werken effectiever naar arbeid te begeleiden.

Doel van de lerende netwerken is om kennis met elkaar te delen. Dit wordt gedaan door werkbezoeken, praktijkinzichten, good practices, tools, handreikingen en trainingen met elkaar te delen en in gesprek te gaan met de doelgroep

19. Inzet jobhunters

Vanuit het actieplan "Dichterbij dan je denkt" zijn vanuit het Werkgeversservicepunt drie jobhunters ingezet. Zij werken aanbod gericht, dus vanuit de kandidaat/inwoner. Voor die specifieke kandidaat worden werkgevers benaderd en wordt gekeken of functies/vacatures passend gemaakt kunnen worden. Op deze manier wordt ingezet op het uitbreiden van het netwerk aan maatschappelijk betrokken werkgevers, met name de mkb bedrijven. Juist de kleine bedrijven zijn beter ingericht voor de doelgroep en daarnaast bevinden de grote werkgevers zich over het algemeen al in het netwerk van het Werkgeversservicepunt.

20. Statushouders

Op grond van de taakstelling dient de gemeente statushouders te huisvesten. Na huisvesting in de gemeente ontvangen zij doorgaans een bijstandsuitkering. Gemeenten zijn verantwoordelijk om statushouders een sluitend inburgeringsaanbod te doen. Dat bestaat uit één van de drie leerroutes, de module arbeidsmarkt & participatie en het participatieverklaringstraject.

De 3 leerroutes bestaan uit:

- B1 route; route van taal en (vrijwilligers)werk;
- Onderwijsroute; een route vooral voor jongeren. Nederlandse taal op B1 niveau of hoger;
- Zelfredzaamheidsroute; route voor inburgeringsplichtigen waarvoor route 1 en 2 te moeilijk is

Kennis van de Nederlandse Maatschappij (KNM) maakt onderdeel uit van alle drie de leerroutes.

Voor deze doelgroep werkt Zaffier met dedicated klantmanagers samen met een dedicated adviseurs vanuit het Werkgeversservicepunt voor bemiddeling naar re-integratie/participatie.

Arbeidsmarktregio

1. Versterken aansluiting Regionaal Platform Arbeidsmarkt en Human Capital Agenda

Castricum en Zaffier zijn aangesloten bij het RPA en het nieuwe initiatief van de Human Capital Agenda. Voor 2023 is er een hernieuwde Uitvoeringsagenda bestaande uit voortvloeiende gezamenlijke doelen en acties. Het is een integrale aanpak ter versterking van de regionale arbeidsmarkt, waarbij samen wordt gewerkt met het bedrijfsleven en het onderwijs aan de optimale match tussen werkgever en werknemer. Het stimuleren van technologie- en procesinnovaties, preventie (voorkomen van werkloosheid), verbeteren van de match, leven lang ontwikkelen en duurzame inzetbaarheid, inclusiviteit en de koppeling van onderwijs en de arbeidsmarkt zijn de belangrijkste kaders bij de uitwerking. Zaffier is hierop aangehaakt.

De Human Capital Agenda stimuleert, samen met de Regionale Economische Agenda* en de Uitvoeringsagenda van het RPAhn, de ontwikkeling van de economische groei én het sociaal-maatschappelijke welzijn in de regio. Een van de doelstellingen is het stimuleren van onze bedrijven, overheden en maatschappelijke organisaties om professionele arbeidsmarktcommunicatie en HR-beleid (door) te ontwikkelen en/of op te zetten. Hiermee trekt de regio nieuwe medewerkers aan en om hen te behouden en stellen we ze in staat een aantrekkelijke loopbaan met een duidelijke leercultuur te bewandelen. Specifieke aandacht gaat uit naar het mkb.

Naleving

4. Methodiek ken je klant

Zaffier werkt vanuit de methodiek “ken je klant”. Het gaat om een inzichtelijk klantenbestand waarin de gegevens over de mogelijkheden, wensen en eigenschappen van de bijstandsgerechtigden bekend en duidelijk zijn. Kortom: wat weten, kunnen en willen zij? Door deze gegevens is duidelijk wat mensen in hun mars hebben. Dit is van groot belang om hen (nieuwe) kansen op de arbeidsmarkt te geven. De kernvraag is: wat is het arbeids- en ontwikkelpotentieel van een kandidaat? Het antwoord op deze vraag bepaalt wat ervoor nodig is om iemand aan het werk te krijgen en te houden. Door deze methodiek heeft er ook een verschuiving van naleving plaats gevonden.

5. Preventief aan de voorkant, hard indien nodig

Zaffiers nalevings- en nalevingsbeleid betreft een mix van maatregelen, waaronder gerichte communicatie (preventie, nalevingsbeïnvloeding), regelmatig contact, begeleiding, controle en als sluitstuk opsporing en sanctionering. Gerichte communicatie, contact en begeleiding hebben door de methodiek “ken je klant” een prominente rol binnen ons nalevingsbeleid.

6. Nalevingskader

Zaffier heeft een nalevingskader opgesteld voor het jaar 2023. Deze zal in oktober 2023 aan de raad worden voorgelegd. Dit biedt de inwoner maar ook de consulent duidelijkheid. Aan het verstrekken van uitkeringen en voorzieningen zijn rechten maar ook plichten verbonden. De diensten worden verleend onder voorwaarden. Sommige voorwaarden zijn wettelijk bepaald, sommige voorwaarden zijn toegespitst op het individu en de omstandigheden waarin hij of zij verkeert. Naleving van die voorwaarden is belangrijk om te voorkomen dat belanghebbende in de problemen komt. Ook is het belangrijk omdat goede naleving er voor zorgt dat solidariteit en draagvlak voor het sociaal stelsel geborgd blijft. Castricum kent geen nalevings- of nalevingsverordening of uitvoeringsplan. Zaffier heeft nu een

nalevingsverordening opgesteld welke in Q4 aan de individuele gemeenteraden ter besluitvorming wordt aangeboden.

Belangrijk onderdeel in de verordening is preventie. Zaffier streeft naar optimale dienstverlening en maatwerk om te bereiken dat de verplichtingen voortvloeiend uit de wetten en aanverwante regelingen spontaan worden nageleefd en niet-gebruik van regelingen wordt voorkomen. Zaffier informeert de belanghebbende over de rechten en plichten die zijn verbonden aan een uitkering en/of een re-integratievoorziening en de gevolgen van het ten onrechte ontvangen van een uitkering en/of re-integratie voorziening, misbruik en oneigenlijk gebruik.

In de verordening schetsen we de grote lijnen. Ter nadere uitvoering van de verordening stelt Zaffier periodiek een uitvoeringsplan naleving vast:

- Het uitvoeringsplan besteedt in ieder geval aandacht aan de visie en aanpak ter voorkoming en bestrijding van oneigenlijk gebruik en misbruik van uitkeringen en voorzieningen.
- In het uitvoeringsplan worden de onderdelen preventie en controle verder uitgewerkt en geconcretiseerd.

Bedrijfsvoering

1. Snelbalie van Centric als tool voor de aanvragen

Dankzij kennistechnologie van de eDienst kan de inwoner direct een aanvraag indienen. Via een intelligente vragenboom worden alleen de relevante gegevens opgevraagd, de inwoner voegt enkel de noodzakelijke bewijsstukken toe. Er is een directe koppeling met DKD⁷ waarbij reeds beschikbare gegevens direct worden ingelezen. De voordelen hiervan zijn:

- Direct duidelijkheid voor de inwoner;
- Rapport en beschikking worden meteen aangemaakt;
- Relevante gegevens voor-ingevuld;
- Enkel relevante bewijsstukken worden uitgevraagd;
- Direct een werkproces in de Suite4Inkomen zonder tussenkomst van een medewerker.

Door standaardisatie en digitalisatie wordt de kans op fouten geminimaliseerd. De efficiëntie winst die dit oplevert gaat terug naar de inwoner. Er is meer tijd voor contact met de inwoner waardoor er meer geïnvesteerd kan worden in re-integratie en participatie.

2. Drie werkgebieden binnen Zaffier die bestaan uit verschillende disciplines

De gemeenten die vallen onder Zaffier zijn opgedeeld in drie werkgebieden.

Inkomensconsulenten van Zaffier werken in de drie werkgebieden. In alle werkgebieden is de gemeente Alkmaar vertegenwoordigd. Hierdoor ontstaat uniformiteit in werkwijzen.

Processen zijn voor alle gemeenten gelijkwaardig. De caseloads zijn ook anders ingericht. Het is niet meer een caseload per gemeente maar een consulent heeft meerdere gemeenten in

⁷ Het Digitaal Klantdossier (DKD) is een gemeenschappelijk, virtueel dossier. In het DKD wordt op het gebied van werk en inkomen informatie gedeeld door Uitvoeringsinstituut Werknemersverzekeringen (UWV), de Sociale Verzekeringsbank (SVB) en gemeenten. Het DKD is ontwikkeld in het kader van de Wet eenmalige gegevensuitvraag (WEU), waarmee burgers voor de keten Werk en Inkomen maar eenmalig hun gegevens hoeven te verstrekken. De betrokken instanties moeten er verder voor zorgen dat die gegevens vervolgens digitaal voor iedere partij in de keten beschikbaar zijn.

zijn/haar caseload. Bij ziekte of vervanging is dit minder kwetsbaar. De pijn wordt dan verdeeld over alle gemeenten in plaats van dat er één gemeente zonder consulent zit.

3. Verbeterd controleplan

Zaffier werkt conform een controleplan waarbij periodieke heronderzoeken een belangrijke rol spelen. Hierdoor komen dossiers op regelmatige basis terug en worden ze gecontroleerd op juistheid. De rollen kwaliteit en interne controle zijn bij Zaffier gescheiden. Hierdoor kunnen de kwaliteitsmedewerkers zich richten op de kwaliteit en kan het team interne controle onafhankelijk de werkzaamheden uitvoeren.

Interne controle is bij Zaffier ook anders ingericht als bij de uitvoeringsorganisaties ervoor. Bij constatering van een fout wordt deze direct aangemerkt als fout in plaats van dat deze hersteld wordt en niet wordt geregistreerd. Interne controle geeft daardoor een realistischer beeld waardoor er door de teammanagers beter gestuurd kan worden op onvolkomenheden.

4. Meer inzet op kwaliteit en scholing

Zaffier zet beduidend meer in op kwaliteitsborging en kwaliteitsverhoging in plaats van enkel op toetsing achteraf. Ook zijn er meer kwaliteitsmedewerkers werkzaam dan in het verleden. Afgelopen maanden is er extra ingezet op scholing. Hierdoor wordt niet blind gevaren op systemen. Cijfers worden gemonitord en geanalyseerd. Er wordt aangesloten bij landelijke benchmarks waardoor Zaffier kan zien welke resultaten zij behalen en wat anderen doen. Door deze normbepaling weten de teammanagers waar zij achter lopen en waar sturing nodig is. Naast de benchmarks is er dashboard aan de hand waarvan de hele organisatie elk kwartaal geïnformeerd wordt. Dit geeft onder andere inzicht waar de verbeterpunten liggen.

5. Buddy's en apart team voor overige minima

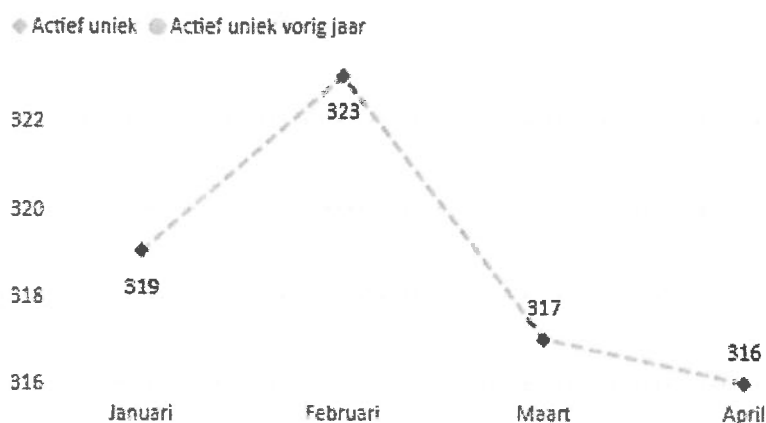
Alle medewerkers werken in een roulerende buddyschap. Hierdoor is er veel aandacht voor intervisie en afstemming. Door dit te rouleren zullen eerder blinde vlekken worden geconstateerd. En het team overige minima handelt de aanvragen van overige klanten (niet bijstandsgerechtigden) af. Deze aanvragen zijn vaak arbeidsintensiever en ingewikkelder.

D. Beoogd effect van de genoemde maatregelen op de tekortreductie

Het aantal maatregelen dat het college heeft genomen is afdoende. Vanaf januari 2023 voert Zaffier de Participatiewet uit voor Castricum. In het eerste kwartaal zien we een licht dalende lijn in het aantal bijstandsgerechtigden. Onderstaand aantal bijstandsgerechtigden, uitgefilterd degene woonachtig in een instelling. Vooralsnog is de prognose dat, als gevolg van de bijgestelde rijksbudgetten en het operationeel worden van GR Zaffier, in 2023 het tekort voor gemeente Castricum grotendeels wordt teruggedrongen tot een niveau dat voor 2023 geen aanspraak kan worden gedaan op de vangnetregeling. Deze prognose is op basis van de huidige cijfers en gecommuniceerde voorlopige Rijksbijdragen

April 2024 zal de locatie Picassolaan, waar statushouders van de gemeente Castricum tijdelijk zijn gehuisvest, sluiten. Voorafgaand zal er een verhoogde instroom zijn in het bijstandsbestand met statushouders, die kunnen al in 2023 instromen. Dit zal een dempend effect hebben op de te nemen maatregelen. Ook bestaat er het risico dat het huidige gecommuniceerde BUIG prognose naar beneden wordt bijgesteld.

Betalingen Algemene Bijstand

Monitoring:

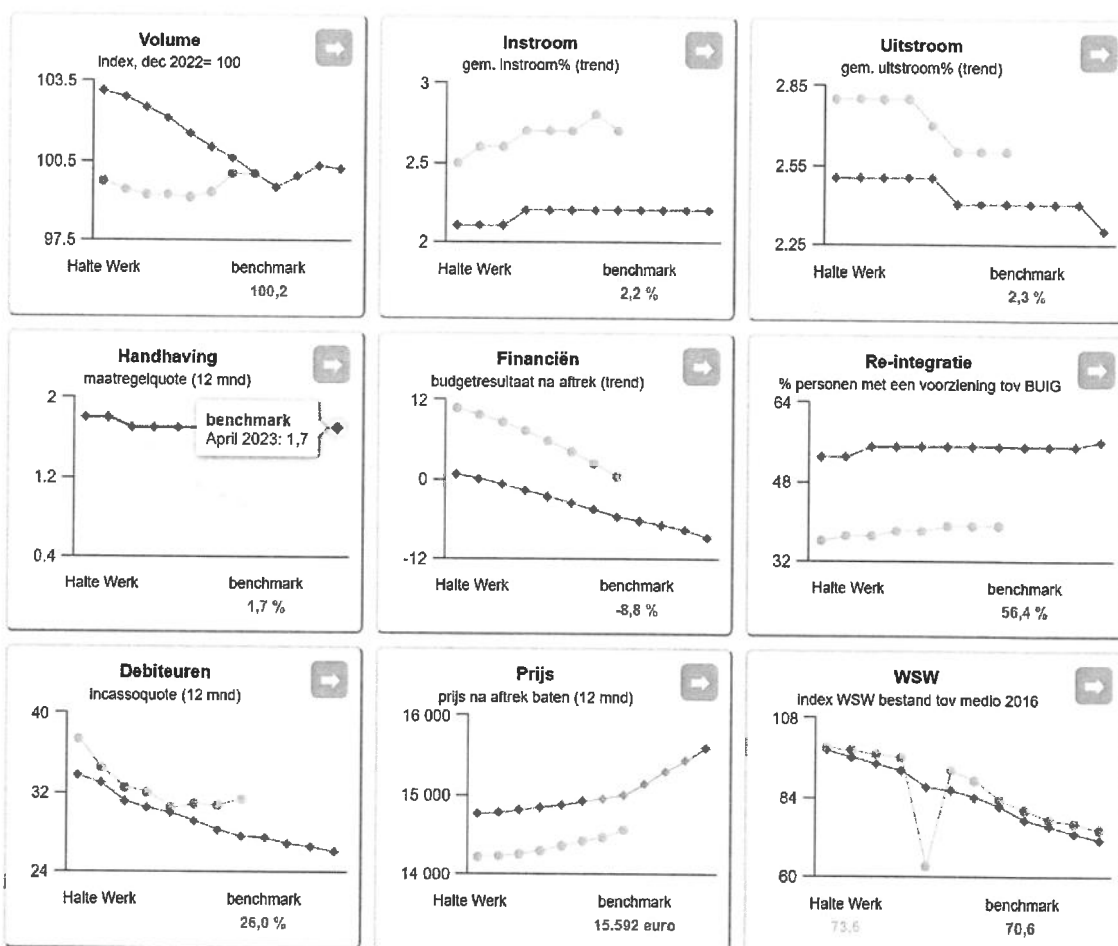
Zaffier informeert periodiek over de voortgang wat betreft de doelen van Zaffier zoals geformuleerd in *Bouwen aan Sora*. De genomen maatregelen komen samen in deze doelen. De afspraak is gemaakt om hierover elk kwartaal te rapporteren. Het doel is om na het zomerreces 2023 de eerste volledige en toegankelijke rapportage op te leveren. Zo hebben de bestuurders een helder beeld van de resultaten van Zaffier wat betreft de geformuleerde doelen in *Bouwen aan Sora*. Deze resultaten worden op twee manieren gepresenteerd: in een kwartaalrapportage in de vorm van een gekwalificeerd rapport en in een voor het bestuur toegankelijk gekwantificeerd dashboard.

De eerste kwartaalrapportage vindt plaats na het zomerreces (vergadering 21 september). Het resultaat zal een standaard kwartaalrapportage zijn met gedragen definitie en heldere afspraken over wie welke rol hierin heeft. In 2022 werd er door Castricum niet adequaat geregistreerd of gemonitord. Castricum maakte geen gebruik van benchmark of dashboards. Daardoor is het niet per maatregel inzichtelijk te maken wat het beoogde effect gaat worden van de maatregelen.

Benchmark

Zaffier en Castricum sluiten aan op de divosa benchmark. Dit is het instrument waarmee gemeenten hun resultaten op gebied van werk en inkomen, statushouders en inburgering en armoede en

schulden kunnen meten en vergelijken. Onderstaand de weergave van de maandelijkse monitoring waarbij Zaffier de resultaten voor Castricum gaat monitoren tov organisaties en gemeenten van een vergelijkbare omvang.

Onderstaand de jaarkaart waarmee Zaffier het effect van de maatregelen kan terug zien.

De benchmark geeft inzicht hoe Castricum presteert op gebied van werk, inkomen, statushouders, armoede en schulden. Hoe kan het beter? En hoe doen andere gemeenten het? De Divosa benchmark geeft actuele cijfers van de uitvoering én helpt deze ook te duiden. Hierdoor kan Zaffier tijdig bijsturing geven op de genomen maatregelen en resultaten. Dit zal een effect gaan hebben op het tekort.

Adequate informatievoorziening

Zaffier presenteert het dashboard en de benchmark cijfers in de raad van Castricum. Ook wordt de raad geïnformeerd middels de kadernota, begroting en het jaarverslag van Zaffier.

D. Ondertekening

Een verzoek tot vangnetuitkering dient door het college van burgemeester en wethouders te worden ingediend, ook indien de uitvoering van de Participatiewet aan een samenwerkingsverband is overgedragen. De ondertekening geschiedt door burgemeester en secretaris. De ondertekening is volledig indien de naam van de gemeente en de naam van de ondertekenaar zijn ingevuld, de datum is ingevuld en de handtekening is gezet.

De verklaring is slechts geldig indien dit door middel van het door de minister van SZW ter beschikking gestelde aanvraagformulier wordt aangeboden aan de raad.

Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Castricum verklaart dat het voor 15 augustus 2023 de genoemde maatregelen heeft getroffen om te komen tot tekortreductie.

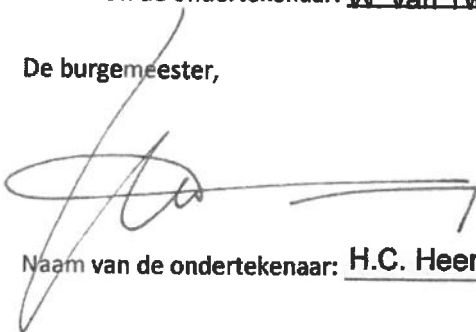
Datum: 31 juli 2023

De secretaris,

Naam van de ondertekenaar: W. van Twuijver

De burgemeester,

Naam van de ondertekenaar: H.C. Heerschop

2. Instemming gemeenteraad

In artikel art. 10, eerste lid, onderdeel d, BPw staat dat de verklaring van het college de instemming van de gemeenteraad moet hebben. De instemming is pas geldig indien de verklaring aan de raad is aangeboden in de vorm van het door de minister vastgestelde aanvraagformulier.

De gemeenteraad stemt in met de verklaring van het college. Daarmee bevestigt de gemeenteraad dat het college:

1. voldoende duidelijk heeft gemaakt wat de oorzaken zijn van het tekort;
2. voldoende duidelijk heeft gemaakt dat het pakket van maatregelen effectief is om de geschetste problemen aan te pakken, binnen de mogelijkheden die de gemeente heeft;
3. voldoende duidelijk heeft gemaakt dat dit pakket van maatregelen, voor zo ver door de gemeente beïnvloedbaar is, leidt tot een beoogde tekortreductie. Daarbij wordt het effect van deze maatregelen kwantitatief dan wel kwalitatief inzichtelijk gemaakt.

Op welke wijze is de gemeenteraad geïnformeerd door het college?

Voorafgaand aan, het hiervoor opgenomen onderdeel A. Analyse, is door het college het proces op hoofdlijnen beschreven hoe de raad betrokken is: vanaf het moment van signalering van het tekort op het BUIG-budget en het daarop volgend proces van bepalen en treffen van maatregelen, tot aan het moment dat de verklaring van het college voor instemming wordt voorgelegd aan de raad.

Hieronder is er ruimte voor de gemeenteraad voor aanvullingen op het genoemde overzicht.

Er zijn geen aanvullingen genoemd.

Samenvatting van de opvattingen van de gemeenteraad

In de samenvatting van de opvattingen van de gemeenteraad staat op hoofddlijnen op welke onderwerpen de raad heeft gereageerd op de verklaring van het college. De onderdelen van de verklaring zijn vaak al eerder in de raad besproken. Het gaat dus om het gehele proces vanaf de signalering van het tekort. Verder betreft het hier alleen onderwerpen die in de raadsbesluiten zijn opgenomen, die afwijkend zijn van het raadsvoorstel.

Om de beschrijving zo eenvoudig mogelijk te houden wordt gebruik gemaakt van een checklist die kan worden aangevuld. Het verzoek is om aan te kruisen welke onderwerpen in de raadsbesluiten zijn opgenomen. Dit geschiedt d.m.v. het plaatsen van een X voor de betreffende onderdelen. Daarnaast is er ruimte voor aanvullingen.

X	Typering van de reacties die in de raadsbesluiten zijn opgenomen gedurende het gehele proces
x	Expliciet goedkeurend, waardering over analyse en maatregelen uitgesproken
	Impliciet goedkeurend, is behandeld als hamerstuk
	Afkeurend en gevraagd het plan te herzien
	Verzoek om onderdelen van de globale analyse te herzien of aan te vullen
	Verzoek om bepaalde maatregelen te schrappen of aanvullend maatregelen te treffen.
	Verzoek om het tempo van invoering en/of uitvoering van maatregelen te versnellen.
	Verzoek om extra informatie over maatregelen
	Verzoek om meer informatie t.a.v. de beoogde effecten van maatregelen
	Verzoek om gerealiseerde effecten te monitoren en terug te koppelen
	Motie om een andere beleidsmaatregel te treffen

Ondertekening

De ondertekening geschiedt door voorzitter en griffier. De gemeenteraad dient voor het moment van indiening van het verzoek zijn instemming te hebben gegeven. De aanvraag dient uiterlijk 15 augustus 2023 door de Toetsingscommissie te zijn ontvangen.

De gemeenteraad van de gemeente Castricum stemt in met de onder 1 afgegeven verklaring door het college van deze gemeente.

Met de ondertekening gaat de gemeenteraad akkoord met de beschrijving van de wijze waarop hij is geïnformeerd door het college en met de weergave van de samenvatting van de opvattingen van de gemeenteraad.

De voorzitter,

Naam van de ondertekenaar: _____

De griffier,

Naam van de ondertekenaar: R. Strotweg

Toelichting op het aanvraagformulier bij het basis verzoek voor de ambtelijke ondersteuning van het college

Voor de juistheid en beoordeling van de aanvraag is het niet toegestaan dat u het format van de pagina's aanpast.

U vindt in deze toelichting

- Hoe verloopt de aanvraagprocedure?
- Waarom zijn er twee versies van dit formulier?
- Hoe is het aanvraagformulier opgebouwd?
- Waarom is er een samenvatting in het aanvraagformulier opgenomen?
- Waarom is er een procesvraag in het aanvraagformulier opgenomen over de wisselwerking tussen het college en de gemeenteraad?
- Hoe uitgebreid moet het aanvraagformulier worden ingevuld en is hier een extern bureau bij nodig?
- Toelichting per vraag

Hoe verloopt de aanvraagprocedure?

Een verzoek om een vangnetuitkering over 2022 dient uiterlijk op 15 augustus 2023 te zijn ontvangen door de Toetsingscommissie vangnet Participatiewet. Omdat sprake is van een fatale termijn worden verzoeken die na 15 augustus 2023 door de Toetsingscommissie vangnet Participatiewet worden ontvangen, niet in behandeling genomen. Het college dient het verzoek digitaal door middel van het webformulier op www.toetsingscommissievp.nl in te dienen. Na de aangegeven datum is dit webformulier niet meer beschikbaar.

U vindt onderaan dit formulier meer achtergrondinformatie over de aanvraagprocedure, de wet- en regelgeving, de relatie met jaarcijfers (SiSa verantwoording) en de ondersteuning vanuit Divosa. Op de website www.toetsingscommissievp.nl kunt u meer informatie vinden over de aanvraagprocedure en de deadline voor het indienen van een complete aanvraag.

Waarom zijn er twee versies van dit formulier?

Van dit formulier bestaan twee versies: 'basisverzoek' en 'uitgebreid verzoek'. De versie die u moet gebruiken is afhankelijk van het volgende:

- indien uw gemeente zowel over 2020 als over 2021 geen vangnetuitkering is verleend, gebruikt u de versie 'basisverzoek'.
- indien uw gemeente over 2020 en/of over 2021 wel een vangnetuitkering is verleend, gebruikt u de versie 'uitgebreid verzoek'.

De verklaring van het college verschilt tussen een 'basisverzoek' en een 'uitgebreid verzoek'.

Hoe is het aanvraagformulier opgebouwd?

De vangnetaanvraag bestaat uit twee gedeelten:

1. De verklaring van het college en de toelichting op de verklaring

2. De instemming van de gemeenteraad

Onderdeel 1 bestaat uit vier onderdelen: A, B, C en D. Het gaat om de verklaring van het college (onderdeel D) en een toelichting van het college op deze verklaring. Deze toelichting gebeurt aan de hand van drie vragen (onderdelen A, B en C). Na iedere vraag kunt u het antwoord invoegen. U kunt eventueel tabellen of grafieken invoegen. U kunt aangeven op welke brondocumenten, die eventueel in de gemeenteraad zijn besproken, de aanvraag is gebaseerd. U kunt geen bijlagen toevoegen aan deze aanvraag. Hieronder wordt per vraag aangegeven wat verwacht wordt van de beantwoording.

Daarna dient in onderdeel 2 de gemeenteraad te tekenen voor zijn instemming met de verklaring van het college. Dit mag niet worden vervangen door het in- of toevoegen van een gemeenteraadbesluit.

Waarom is er een samenvatting in het aanvraagformulier opgenomen?

Uit het onderzoek naar de rol van de gemeenteraad is duidelijk geworden dat raadsleden behoefte hebben aan beknopte informatie op hoofdlijnen, zodat de rol van de gemeenteraad om in te stemmen met de verklaring van het college beter uitvoerbaar wordt.

Waarom is er een procesvraag in het aanvraagformulier opgenomen over de wisselwerking tussen het college en de gemeenteraad?

In het aanvraagformulier is de volgende vraag opgenomen: 'op welke wijze is de gemeenteraad geïnformeerd door het college?' Onder deze vraag is een korte checklist opgenomen met een zestal punten die kunnen worden aangevuld.

Vanaf de invoering van de vangnetuitkering in 2015 heeft de gemeenteraad een inhoudelijk-beoordelende ten aanzien van de vangnetuitkering; deze rol lag voorheen bij de Toetsingscommissie vangnet Participatiewet. Uit een onderzoek door de Toetsingscommissie bleek dat gemeenteraden slechts beperkt de vangnetaanvragen inhoudelijk beoordeelden. De beantwoording van de procesvraag geeft inzicht in de mate waarin de raad is betrokken bij de processtappen van signalering tot reductie van het tekort.

Hoe uitgebreid moet het aanvraagformulier worden ingevuld en is hier een extern bureau bij nodig?

Het uitgangspunt van de aanvraag van de vangnetuitkering is dat elke gemeente – ongeacht het aantal inwoners – zelfstandig de aanvraag moet kunnen voorbereiden en indienen. Dat houdt in dat alleen het opstellen van de aanvraag geen reden is om een extern bureau te betrekken. Daarbij wordt benadrukt dat het aan het lokale bestuur is hoe uitgebreid de vragen in het aanvraagformulier worden beantwoord, mits deze vragen duidelijk worden beantwoord. De beantwoording van de vragen in het aanvraagformulier is verplicht. Dat geldt niet voor de suggesties in de onderstaande toelichting. Op de pagina 'beoordeling en advisering' over de VU 2022 wordt een en ander eveneens toegelicht.

Toelichting per vraag

Het college van de tekortgemeente verklaart dat het maatregelen heeft getroffen om tot tekortreductie te komen en geeft daarop een toelichting door het invullen van de onderdelen A, B en C. Alle vragen moeten worden beantwoord. Hieronder staat een toelichting bij vraag B en C. Hieronder staan suggesties bij vraag A, B en C.

Bij D volgt ondertekening door het college van de gemeente. Alle onderdelen moeten worden ingevuld.

Onderdeel A

In dit onderdeel van de verklaring van het college wordt een analyse van de oorzaken van het tekort beschreven. Onder een analyse van de oorzaken van het tekort wordt verstaan: 'de ontwikkeling van de uitgaven en de oorzaken daarvan.' Deze analyse dient specifiek in te gaan op de situatie in de eigen gemeente of de eigen arbeidsmarktregio. Een algemene analyse, die niet ingaat op de situatie in de eigen gemeente of arbeidsmarktregio, volstaat niet als analyse van de oorzaken van het tekort.

Suggesties bij de beantwoording van A

- Kunt u de omvang van het tekort betrekken bij uw analyse?
- Kunt u aangeven op welk moment het college heeft gesignaleerd dat een tekort zal ontstaan?
- Wilt u in uw analyse van de oorzaken de nadruk leggen op factoren die door het college kunnen worden beïnvloed? De analyse betreft dus vooral de ontwikkelingen in de uitgaven van de gemeente.
- U kunt hierbij ook gebruik maken van de rekentool Participatiewet 2022ⁱ en/of de Benchmark van Divosaⁱⁱ.
- U kunt in de analyse ook beschrijven wat het effect is van getroffen maatregelen in voorgaande jaren.

Onderdeel B

De maatregelen kunnen worden getroffen vanaf het moment dat het tekort bekend is of dat men vanuit een prognose het tekort ziet aankomen, tot uiterlijk de datum van indiening van het verzoek.

Er zijn meerdere factoren die een invloed hebben op de ontwikkeling van het tekort. Om die reden wordt gesproken van een bijdrage aan de reductie van het tekort.

Hieronder staat toegelicht wat wordt bedoeld met 'het treffen van maatregelen'.

- Wat wordt verstaan onder een *maatregel*?
 - Onder een maatregel wordt verstaan: een besluit over hoe iets wordt opgelost of veranderd.
- Wat wordt verstaan onder het treffen van maatregelen.

- Onder het treffen van een maatregel wordt verstaan dat het besluit is genomen door het college en waarvan de uitvoering in gang is gezet voor het tijdstip van indiening van de aanvraag.
- *Moet het steeds een nieuwe (aanvullende) maatregel zijn?*
 - Van het college wordt verwacht om te analyseren wat de oorzaken zijn van het tekort, wat hieraan inmiddels is gedaan en wat hiervan de effecten per jaar zijn. En vervolgens of, in dat licht, al dan niet nodig is om tot extra maatregelen te komen ten einde het tekort verder te reduceren.
Die afweging is aan het lokaal bestuur. Het college dient wel de gemeenteraad inzicht te verschaffen over deze afweging. Deze afweging dient dan ook in dit onderdeel te worden beschreven.

Suggesties bij de beantwoording van B

- Geef waar mogelijk en voor zover relevant de relatie tussen oorzaken en maatregelen.
- U kunt in uw antwoord verwijzen naar eerder genomen maatregelen. Indien mogelijk kunt u de effecten van eerder genomen maatregelen betrekken bij de maatregelen die u nu treft.
- U kunt bij het antwoord aangeven of gebruik gemaakt is van de volgende tool(s):
 - de rekentool SEO
 - de benchmark Divosa
 - de tool “informatie over eerdere aanvragen”, te vinden via de gelijknamige pagina “Informatie over eerdere aanvragen”. Met deze tool kunnen aan de hand van kenmerken van gemeenten (grootteklasse, omvang tekort en arbeidsmarktregio) vergelijkbare gemeenten worden gevonden, waarbij direct zichtbaar wordt welke maatregelen deze gemeenten hebben getroffen. Dit kan nuttig zijn bij het oriënteren op de externe maatregelen.
- U kunt in uw antwoord bij voorkeur onderscheid maken tussen eerder getroffen maatregelen (voorafgaande jaren) en nieuwe (nog te treffen, lopende het jaar tot indiening).
- U kunt hierbij ook de maatregelen aangeven die in het kader van de aanpak van uw arbeidsmarktregio worden gedaan en waaraan uw gemeente een extra bijdrage levert. In het geval van externe maatregelen dient ook sprake te zijn van externe consultatie.
- U kunt bij het noemen van de maatregelen ook de samenhang met andere maatregelen of effecten in het sociale domein benoemen.

Onderdeel C

De toetsingscommissie geeft geen oordeel over de mate van effectiviteit van de maatregelen.

Bij deze vraag wordt verwacht dat het college inzichtelijk maakt dat het maatregelen treft waarmee het college beoogt/verwacht dat deze bijdragen aan een reductie van het tekort.

Suggesties bij de beantwoording van C

- U kunt een inschatting van het beoogde effect kwantitatief uitdrukken en als dat niet mogelijk is kunt u het beoogde effect kwalitatief uitdrukken. Onder kwantificering wordt verstaan: de beoogde opbrengst in minder uitkeringen respectievelijk in het beoogde besparingsbedrag.
- U kunt de beoogde effecten presenteren per maatregel of als dat niet mogelijk is voor meerdere maatregelen gezamenlijk.
- U kunt aangeven op welke wijze het college de effecten van de maatregelen monitort.

Achtergrondinformatie bij dit formulier

Wet- en regelgeving

In het BPw is geregeld dat het college alleen via een door de minister van SZW beschikbaar gesteld aanvraagformulier een verzoek tot een vangnetuitkering kan indienen, als bedoeld in artikel 74 van de Participatiewet. De verklaring van het college voor een basisverzoek kunt u vinden in het BPw, artikel 10, eerste lid, onder d. De verklaring van het college voor een uitgebreid verzoek kunt u vinden in het BPw artikel 10, eerste lid, onder d, jo. artikel 10, tweede lid. In het BPw staat dat de verklaring van het college een toelichting omvat zoals gevraagd in het modelaanvraagformulier (BPw, artikel 10, onderdeel e).

Aanvraagprocedure

De toekenning van een vangnetuitkering gebeurt uitsluitend op verzoek van het college van burgemeester en wethouders van de tekortgemeente en nadat is vastgesteld dat aan alle geldende eisen wordt voldaan. Blijkens artikel 8c, eerste lid, van de Participatiewet, kan het indienen van een verzoek tot vangnetuitkering niet worden overgedragen aan het bestuur van een openbaar lichaam op grond van de Wet gemeenschappelijke regelingen.

Bij het indienen van een verzoek tot vangnetuitkering moet het college verklaren dat het maatregelen heeft getroffen om tot tekortreductie te komen. Verdere toelichting op de aanvraagprocedure en de vangnetuitkering 2022 kunt u vinden op: www.toetsingscommissievp.nl

Via het aanvraagformulier hoeft het college geen informatie te verstrekken over de jaarcijfers (toegekend budget, de netto uitkeringslasten en de door de accountant gerapporteerde foute of onzekere bestedingen), aangezien het ministerie –mede op basis van de SiSa-verantwoording- al over deze gegevens beschikt en zij de toetsingscommissie daarover zal informeren.

Ondersteuning Divosa

Divosa, de vereniging van leidinggevenden in het Sociaal Domein, zal periodiek bijeenkomsten organiseren waarbij wordt ingegaan op de vangnetuitkering. Daarnaast wordt de Benchmark door Divosa ondersteund en heeft Divosa een factsheet maatregelen uitgegeven.

Ook heeft Divosa bijgedragen aan het beschikbaar komen van een tool waarin de aanvragen van de afgelopen drie jaar zijn verwerkt. De tool en aanvragen worden per VU-jaar op de website van de Toetsingscommissie gepubliceerd. Zie hiervoor de rubriek: informatie over eerdere aanvragen.

¹<https://www.rijksoverheid.nl/documenten/publicaties/2021/10/19/rekentool-participatiewet-2022>

²www.divosa.nl/diensten/divosa-benchmark